

ЎЗБЕКИСТОН

ҲАФТА ИЧИДА

● Пойтахтимизда Марказий Осиёда ядро қуролидан холи ҳудуд барпо этиш яқунларига бағишланган идоралараро конференция бўлиб ўтди.

Конференцияда Марказий Осиёда ядро қуролидан холи ҳудуд барпо этиш тўғрисидаги шартноманинг минтақавий ва халқаро хавфсизликни таъминлаш борасидаги роли ва аҳамияти хусусида сўз юритилди. Ўзбекистон томонидан минтақада тинчлик ва барқарорликни сақлаш борасида амалга оширилаётган барча савий-ҳаракатлар юксак самаралар бераётгани қайд этилди.

Анжуман иштирокчилари жаҳонда ядро қуролини тарқатмаслик режимига оид омиллар билан боғлиқ масалаларни ҳам муҳокама қилди. Ядро қуролини тарқатмасликка доир халқаро ҳуқуқ норма ва тамойилларига қатъий риоя қилиш, жумладан, ядровий технологиялар ва материалларни ноқонуний кўчириш, уларнинг нодавлат субъектлар қўлига тушиб қолиши, ҳудудлар радиоактив захарланишининг олдини олишга оид муаммоларга алоҳида эътибор қаратилди.

● Тошкент шаҳрида Республика Савдо-саноат палатаси томонидан Адлия вазирлиги, БМТ Тараққиёт дастурининг «Ўзбекистон бизнес форуми» лойиҳаси билан ҳамкорликда тадбиркорлик субъектларига давлат хизматларини кўрсатувчи «бир дарча» марказлари фаолиятини ташкил этиш масалаларига бағишланган матбуот анжумани ўтказилди.

Тадбирда Президентимизнинг 2015 йил 15 майдаги «Хусусий мулк, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ишончли ҳимоя қилишни таъминлаш, уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармони мамлакатимизда бизнес муҳитини янада яхшилашда муҳим дастуриламал бўлаётгани таъкидланди.

Анжуманда «бир дарча» марказлари фаолиятининг самарали ташкил қилинишига қаратилган савий-ҳаракатлар кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик вакилларининг давлат хизматларидан фойдаланишини янада соддалаштириш баробарида давлат ташкилотларининг очиклигини таъминлашда муҳим босқич бўлиб хизмат қилиши қайд этилди.

● «Ўзбекенгилсаноат» акциядорлик жамиятида Тошкент шаҳрида Тўқимачилик технопаркин ташкил этиш лойиҳасини амалга ошириш масалаларига бағишланган семинар бўлиб ўтди. Шунингдек, тадбир доирасида ўтказилган матбуот анжуманида мамлакатимиз энгил саноатининг экспорт салоҳиятини янада ошириш истиқболлари хусусида сўз юритилди.

Анжуманларда мустақиллик йилларида энгил саноат мамлакатимиз саноат комплексининг муҳим тармоқларидан бирига айлангани таъкидланди. Ўзбекистон энгил саноати тизимида ҳозирги пайтда кенг турдаги экспортбоп калава, тайёр тикувчилик ва трикотаж маҳсулотлари ишлаб чиқарилаётгани қайд этилди.

Тадбир якунида оммавий ахборот воситалари вакилларини қизиқтирган саволларга жавоб қайтарилди.

ОАВ хабарлари асосида тайёрланди.

ТАЙИНЛАНДИЛАР

Подполковник **Ахрор Рустамович ЮЛДАШЕВ** – Қашқадарё вилояти Муборак тумани ИИБ бошлиғи лавозимига

Подполковник **Жасур Номозович ШОДМОНОВ** – Қашқадарё вилояти Ғузур тумани ИИБ бошлиғи лавозимига

Подполковник **Чори Авлаёрович КУЧАРОВ** – Қашқадарё вилояти Яқкабоғ тумани ИИБ бошлиғи лавозимига

Майор **Салоҳиддин Нуриддинович НАЗАРОВ** – Қашқадарё вилояти Қамаш тумани ИИБ бошлиғи лавозимига

Қарор ва ижро

ИНСОНПАРВАРЛИК ТАМОЙИЛИГА АМАЛ ҚИЛИБ

(Давоми. Бошланғичи 1-бетда).

Иккинчидан, Қарорда унинг 1-3, 5-бандлари ўзлаштириш ёки растрата йўли билан талон-торож қилиш ва фирибгарлик жиноятларини содир этиб, етказилган моддий зарарни тўлиқ қопламаган шахсларга нисбатан татбиқ этилмағли таъкидланган. Бу, айниқса, фирибгарларнинг қилмишидан жабр чеккан одамларнинг кўнглидаги иш бўлди.

Тадбирда судлар томонидан амнистия актининг қўлланилиши чоғида келиб чиқиши мумкин бўлган муаммолар атрофлича таҳлил қилинди. Ўтган йиллар тажрибасидан келиб чиқиб, бу борада тегишли тавсиялар берилди. Мазкур масала юзасидан тушган саволларга жавоб қайтарилди. Амнистия акти ижросини аниқ ва бир хилда таъминлаш, ушбу жараёнда қонун бузилиши ҳолатларига йўл қўймаслик мақсадига суд, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ва мутасадди идоралар ўртасида ҳамкорликни янада кучайтириш борасидаги вазифалар белгилаб олинди.

Маълумки, амнистия шарофати билан жазони ижро этиш муассасаларидан озод-

ликка чиққанлар уйларига қайтиб келади. Демократик давлат, улар ҳаётда ўз ўрниларини топиб олишларида яқинлари, маҳалла-қўй, профилактика инспекторларининг ўрни каттадир. Йиғилишда ушбу масала юзасидан ҳам атрофлича фикрлашиб олинди. Амнистия тўғрисидаги қарорга асосан жазодан озод этилганларни тиббий кўрикдан ўтказиш, иш билан таъминлаш масалалари ҳам иштирокчилар эътиборидан четда қолмади.

Ҳаммамиз ҳам хом сут эмган бандамиз. Бу ҳаётда ҳар қандай одам хато қилиши, камчиликка йўл қўйиши мумкин. Баъзилар билиб-билмай жиноятга қўл уриб, кейин қилмишидан астойдил пушаймон бўлади. Шунинг учун халқимиз «Тўрт оёқли от ҳам қоқилади» дейди.

Давлатимиз ана шуни назарда тутиб, ҳар йили амнистия акти орқали ўзининг бағрикенглигини, кечиримлигини намойиш этиб, бундайларга хатоларини тузатишлари учун имкон бериб келаяпти. Қанчалаб кишилар Олий Мажлис Сенатининг юқоридан тилга олинган қарорининг ижросини интизорлик билан кутиб ўтиришибди. Улар орасида нафақат маҳкумлар, балки уларнинг яқинлари ҳам бор.

Идоралараро йиғилишда бу йилги амнистия актининг ўзига хос жиҳатларига тўхталиш баробарида, уни белгиланган муддатда, ҳолисона амалга ошириш суд ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ходимлари зиммасига катта масъулият юклаши, улар қарор ижросини таъминлаб, Ўртбошимизнинг, халқнинг ишончини оқлаши лозимлиги таъкидланди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати аъзолари, Қонунчилик палатаси депутатлари, Вазирлар Маҳкамаси, Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман), Бош прокуратура, Олий суд, Ички ишлар, Адлия, Соғлиқни сақлаш, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирликлари ва бошқа идоралар масъул ходимлари, шунингдек Республика «Маҳалла» хайрия жамоат фонди ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари ва бошқалар иштирок этдилар.

Қобилжон ШОКИРОВ,
майор,
Бобомурод ТОШЕВ,
журналист.

Суратларда: идоралараро йиғилишдан лавҳалар.

Абу КЕНЖАЕВ олган суратлар.

Хабар

Республика ИИБ ППХ ва ЖТСББга бевосита бўйсунувчи алоҳида милиция батальонида Президентимиз Ислам Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганнинг 23 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузасининг мазмун-моҳиятини шахсий таркибга етказиш, шунингдек, маърифат ва сиёсий ўқиш машғулоти бўйича «Саъдий Шерозий асарларида маънавият талқини» мавзусига бағишланган тадбир бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди катта эксперти **А. Раҳимов**, филология фанлари номзоди, доцент **Р. Жуманиёзов** ва батальон раҳбарияти ҳамда шахсий таркиби иштирок этди.

Тадбирда Президентимиз маърузасида мамлакатимизда

МУТАХАССИСЛАР ИШТИРОКИДА

мустақиллик йилларида барча жабҳаларда, хусусан, ҳуқуқий демократик давлат, адолатли жамият қуриш соҳасида кенг қўлланма ишлар амалга оширилгани таъкидланиши баробарида, келгусида бажарилиши лозим бўлган устувор вазифалар белгилаб берилгани алоҳида қайд этилди. Айниқса, республикаимизда қонун ва қонунийлик устуворлигини таъминлаш борасида илгари сурилган таклиф ва тавсиялар,

билдирилган мулоҳазалар ҳуқуқ-тартибот органлари, шу жумладан, ички ишлар идоралари зиммасига катта масъулият юклаши айтилди. Келгуси – Соғлом она ва бола йилида бажарилиши лозим бўлган вазифалар хусусида атрофлича тўхталиб ўтилди. Ўртбошимиз маърузасида кўзда тутилган мақсад ва вазифалардан келиб чиққан ҳолда амалга оширилиши лозим бўлган қатор чора-тадбир-

лар ҳақида йиғилганларга батафсил тушунчалар берилди.

Йиғилишда, шу билан бирга, буюк аждодимиз Саъдий Шерозийнинг бой маънавий меъроси, унинг асарларида илгари сурилган комил инсон гоёси, фарзанд тарбияси каби долзарб масалалар хусусида ҳам маърузачилар томонидан фикр-мулоҳазалар билдирилди. Буюк бобоклонимизнинг ибратли ҳаётдан мисоллар келтирилиб, унинг ғазалларидан намуналар ўқилди.

Бу каби тадбирлар шахсий таркибининг маънавиятини янада юксалтиришга катта ҳисса қўшиши, шубҳасиз.

Иномжон РАҲИМХҲАЕВ,
сержант.

Суратларда: тадбирдан лавҳалар.
Абу КЕНЖАЕВ олган суратлар.

Матбуот анжумани

ЗАМОН БИЛАН ҲАМҚАДАМ

Замонавий ахборот-коммуникация технологияларининг тараққий этиши натижасида инсоният ўзи излаган ахборотни қисқа фурсатда топиш имкониятига эга бўлмоқда. Ушбу технологияларни янада ривожлантириш эса давр талабидир.

Шу мақсадда яқинда Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида навбатдаги матбуот анжумани бўлиб ўтди. Унда оммавий ахборот воситалари вакиллари адлия органлари тизимида ахборот-коммуникация технологияларини ривожлантириш бўйича амалга ошириладиган ишлар ва янги лойиҳалар хусусида батафсил маълумот берилди.

Анжуманда қайд этилганидек, вазирлик тизимида замонавий ахборот-коммуникация технологияларини ривожлантириш борасида комплекс чора-тадбирлар бажариб келинмоқда. Жумладан, вазирлик ҳузуридаги Ҳуқуқий ахборот билан таъминлаш маркази томонидан амалга оширилган бу борадаги дастлаб-

ки лойиҳа саналмиш қонун ҳужжатлари миллий базаси – «www.lex.uz» сайти онлайн тизимда фаолият кўрсата бошлади.

– Ҳозирги кунга қадар мазкур тизимга 36 мингдан ортиқ норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ўзбек ва рус тилларида жойлаштирилган. Ундан доимий фойдаланувчилар сони қарийб қирқ тўрт мингтани ташкил этади. Бир кун мобайнида эса ўн мингдан ортиқ фойдаланувчилар ушбу тизимга мурожаат қилади, – деди марказ директори Ш. Яминов.

Таъкидлаш жоизки, мазкур тизимдан бир қатор хорижий давлатларнинг вакиллари ҳам самарали фойдаланмоқда. Шу сабабли ҳам ҳозирда «Lex.uz» нинг дастурий таъминотини такомиллаштириш,

маълумотлар базасидаги ҳужжатлар сони ва сифатини янада яхшилаш борасида бир қатор вазифалар амалга оширилмоқда. Бугунга келиб, «Lex.uz» тизимига 1200 га яқин халқаро шартнома, битим, конвенция ҳамда бошқа халқаро ҳужжатлар киритилган. Тизимнинг маълумотлар базасига суд ҳужжатларини жойлаштириш ишлари ҳам йўлга қўйилди. Маълумотлар базасида ҳужжатларни излаш тизими янгиланиб, замонавий ва оммабоп «android» тизимли мобиль телефонларда ишлаш учун махсус дастурий восита ҳам ишлаб чиқилди.

Анжуман иштирокчилари эътиборига бир қатор янги лойиҳалар ҳам ҳавола этилди. Масалан, ФХДЁ органларида «Фуқаролик ҳолати далолатномалари ёзувлари ягона электрон архиви» яратилди ҳамда ягона тармоққа уланди. «Justice» электрон ҳужжат айланиш тизими фаолияти йўлга қўйилиши иш тезкорлиги ва самарадорлигини ошириш,

ижро интизомини мустаҳкамлаш ва назоратни тизимли йўлга қўйиш имконини берди. Бундан ташқари, вазирлик тизимида тадбиркорлар манфаатини таъминлашга қаратилган дастурий маҳсулотлар ҳам амалиётга жорий этилган. Масалан, «Текширишларни рўйхатга олиш китобининг электрон тизими» жорий этилгани тадбиркорлик субъектлари фаолиятига ноқонуний аралашувларнинг зудлик билан олдини олишга хизмат қилмоқда.

Шунингдек, тадбирда вазирлик веб-сайти тўғрисидаги маълумотларга ҳам тўхталиб ўтилди. Унга вазирлик фаолияти билан боғлиқ барча маълумотлар киритиб борилмоқда. Шу билан бирга, сайтда интерактив хизматлар, вазирликка мурожаат қилиш, халқаро ҳамкорлик, қонунчилик ҳамда нашр ва мақолалар бўлимлари ҳам жойлаштирилган. Матбуот анжуманида журналистларни қизиқтирган саволларга мутахассислар томонидан атрафлича жавоб қайтарилди.

Михли САФАРОВ,
кичик сержант.

Тадбирлар

ТААССУРОТГА БОЙ УЧРАШУВ

Самарқанд вилояти ИИБда мамлакатимизнинг таъминоти кишилари, фан арбоблари, сиёсатчилар, шоир ва ёзувчилар, ишлаб чиқариш илғорлари билан учрашувлар ўтказиш яхши анъанага айланган. Навбатдаги учрашувга Каттакўрғон туманидаги «Ҳосил» фермер хўжалиги раҳбари, Ўзбекистон Қаҳрамони Аваз Ҳосилов таклиф этилди.

Дастлаб йиғилганларга Аваз Ҳосиловнинг ҳаёт йўли ва фаолияти таништирилди. Унинг юртимиз қишлоқ хўжалиги ривожига қўшаётган муносиб ҳиссаси тўғрисида маълумот берилди.

– Юртимизда тинчлик барқарор экан, барча жабҳаларда, жумладан, қишлоқ хўжалигида ҳам ривожланиш бўлади, – деди Ўзбекистон Қаҳрамони Аваз Ҳосилов. – Чунки беҳавотир яшаб, хотиржам

ишлаган киши янги-янги марралар сари интилаваради. Шу маънода, мамлакатимиз қўлга киритаётган улкан ютуқларда ички ишлар идоралари ходимларининг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Айниқса, ҳозирги таҳликали даврда кечани кеча, кундузни кундуз демай, ёзнинг жазирама, қишнинг аёзли кунларида ҳам ҳушёр туриб, осойишталикни таъминлаётган сиз, ички ишлар идоралари ходимлари-

нинг машаққатли хизмати, фидойилиги ҳар қандай эътирофга сазовор.

Ўзбекистон Қаҳрамони пировардида республика-мизда Юртбошимизнинг оқилона сиёсати туфайли қишлоқ хўжалиги соҳасида эришилаётган ютуқлар салмоғи тобора ортиб бораётгани ҳақида тўлқинланиб сўзлади. Сўнг иштирокчиларнинг саволларига жавоб бериб, тадбир ташкилотчиларига миннатдорлик билдирди.

Аслиддин ЭРГАШЕВ,
майор.

ВАКИЛЛАРИМИЗ СОВРИНДОРЛАР САФИДА

Пойтахтимизда Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганнинг 23 йиллигига бағишлаб VII ижтимоий медиа-маҳсулотлар миллий фестивали бўлиб ўтди.

Мазкур фестиваль БМТнинг ЮНЕСКО, ЕХТ, Конрад Аденауэр жамғармасининг мамлакатимиздаги ваколатхонаси, Ўзбекистон электрон оммавий ахборот воситалари миллий ассоциацияси, Матбуот ва ахборот агентлиги, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати марказий кенгаши ҳамда Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси томонидан ташкил этилди.

Фестиваль Кексаларни эъзозлаш йилига бағишланган, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги масалаларини, соғлом турмуш тарзини тарғиб этишга, зарарли одатларга қарши курашишга йўналтирилган ҳамда ёшларнинг ҳуқуқий маданиятини оширишга, маънавий-ахлоқий тарбиясини юксалтиришга қаратилган, шунингдек, экология ва атроф-муҳит муҳофазаси муаммоларини ёритиш каби номинациялар бўйича ўтказилди. Фестивалга тақдим этилган 300 дан ортиқ ижтимоий роликлар орасидан энг муносиблари танлаб олинди.

Унда қатнашган Тошкент шаҳар ИИББ ИХХҚ ва ЮТБ оммавий ахборот воситалари билан алоқа қилиш бўлинмаси бошлиғи, подполковник Тўлаган Абдуллаев ва бўлинма кинооператори, сержант Шерали Мирзаев томонидан тайёрланган «Гиёҳвандлик – аср вабоси» номли видеоролик «Зарарли одатларга қарши курашга, соғлом турмуш тарзига давлат этишга йўналтирилган энг яхши ижтимоий ролик» номинациясида голиб деб топилиб, III даражали диплом билан тақдирланди.

Қизиқарли ва кўтаринки руҳда ўтган фестиваль иштирокчиларда катта таассурот қолдирди.

М. БОЙСУНОВ.

ОШКОРА ВА ТАНҚИДИЙ РУҲДА

Кўшкўпир тумани ИИБда «Маҳалла посбони» жамоат тузилмаси раҳбарлари иштирокида йиғилиш бўлиб ўтди.

Тадбирда юрт тинчлиги, халқ осойишталигини таъминлаш, жиноятчилик ҳамда ҳуқуқбузарликларнинг олдини олишда ички ишлар идоралари ходимларининг «Маҳалла посбони» жамоат тузилмаси вакиллари билан ўзаро ҳамкорлиги алоҳида аҳамиятга эга экани таъкидланди. «Маҳалла посбони» жамоат тузилмаси раҳбарлари томонидан жорий йилнинг ўтган даврида амалга оширилган ишларга атрофлича тўхталиб, уларнинг туман ҳудудида содир этилган 30 дан ортиқ жиноятни очишда, 290га яқин маъмурий ҳуқуқбузарлик ҳолатларини аниқлашда фаол иштирок этишгани қайд этилди.

– Учрашув очиқ мулоқот ҳамда танқидий руҳда ўтди, – дейди «Ошоққалъа» маҳалла фуқаролар йиғини «Маҳалла посбони» жамоат тузилмаси раҳбари Нормат Қаландаров. – Ҳамкасбаримизнинг қўлга киритаётган ютуқлари, илғор тажрибалари, хайрли ташаббуслари билан яқиндан танишишди. Бу келгусидаги вазифаларимизни режалаштириш ҳамда самарали натижаларни қўлга киритишимизда муҳим аҳамият касб этиши аниқ.

Йиғилишда ҳуқуқбузарлик ҳолатлари ошган баъзи ҳудудлардаги салбий ҳолатлар атрофлича таҳлил қилиниб, йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиш юзасидан тегишли тавсиялар берилди.

Худойберган ЖАББОРОВ.
Хоразм вилояти.

Бухоро шаҳрининг қадимий «Арк қўрғони» майдонида ёнғин ўчириш техникаларининг кўргазмали намойиши ўтказилди. Унда вилоят ИИБ ЁХБ, Фавкулотда вазиятлар бошқармаси ходимлари, «Ғарбгазтаъминот», «Сувоқава» ташкилотлари мутахассислари, ўқувчи ва талабалар қатнашди.

КАТТА ҚИЗИҚИШ УЙҒОТДИ

Тадбирда асосан ёнғин хавфсизлиги хизматида кенг қўлланиладиган ускуна ва жиҳозлар, асосий, махсус ва ёрдамчи техника воситаларининг тактик-техник ишлари намойиш этилди. Айниқса, ёнғин содир бўлган хонадан фуқароларни қутқариш машғулот иштирокчиларда катта қизиқиш уйғотди. Навбатдаги кўргазмали намойиш эса қўлбола ускуналар, носоз электр воситаларидан фойдаланишнинг салбий оқибатлари тўғрисида ўқувчи-

ёшларда муайян тушунчанинг шаклланишига хизмат қилди.

Тадбир доирасида, шунингдек, ёнғин ўчириш эстафеталари ташкил қилинди. Бу эстафеталарда талаба-ёшлар фаол қатнашиб, ёнғиннинг олдини олиш ва ўчириш машқларини бажаришди. Голибларга эсдалик совғалари топширилди.

Хайрилло ЗОИРОВ,
полковник.
Бухоро вилояти.

Суратда: кўргазмали намойишдан лавҳа.
М. ФАНИЕВ олган сурат.

Президентимиз маърузасини ўқиб

Ўзбекистонда истиқлолга эришилган, ижтимоий иқтисодиётга эга демократик ҳуқуқий давлат куриш ва кучли фуқаролик жамиятини шакллантириш ҳаётимизнинг барча жабҳаларида амалга оширилаётган ислохотларнинг асосий мақсади этиб белгиланган эди. Бундан йигирма уч йил аввал, яъни 1992 йил 8 декабрда қабул қилинган Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси ушбу муҳим вазифаларни ҳаётга татбиқ этишда ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилаётир. Унда инсон ҳаёти, эркинлиги, шаъни, қадр-қиммати ва бошқа дахлсиз ҳуқуқлари олий қадрият ҳисобланиши кафолатланган. Асосий қонунимиз қабул қилиниши билан Ўзбекистоннинг халқаро ҳамжамиятдаги ўрни ва нуфузини янада ошириш орқали мамлакатимизни ислоҳ этиш ва модернизация қилишнинг пировард мақсадларини аниқ-равшан белгилаб олди.

Давлатимиз раҳбари томонидан ишлаб чиқилган ривожланишнинг машхур беш тамойилини барчамиз яхши биламиз. Булар иқтисодиётнинг сиёсатдан устунлиги, давлатнинг бош ислохотчи вазифасини ўз зиммасига олиши, қонун устуворлигини таъминлаш, кучли ижтимоий сиёсат олиб бориш ва ислохотларни босқичма-босқич, тадрижий амалга ошириш тамойилларидан иборат. Ушбу принциплар дунёда тараққиётнинг «Ўзбек модели» деб тан олинган дастур асосини ташкил этди.

Дарҳақиқат, истиқлолнинг дастлабки йилларида мамлакатимизда демократик жамият барпо қилишнинг устувор йўналишлари белгилаб олинди, изчиллик билан амалга оширилмоқда. Буни биз қонунчиликнинг демократик тамойиллари, фуқаролик институтларининг ҳуқуқий кафолатланган ҳолда ривожланиши, миллий ғоя ва мафқуранинг

шаклланиши ҳаётимиз ва турмуш тарзимизда муҳим аҳамият касб этишида кўрамиз.

Президентимиз Ислон Каримов Олий Мажлиснинг Қонунчилик палатаси ва Сенатининг 2010 йил 12 ноябрдаги қўшма мажлисида баён қилган «Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси»да ҳам устувор йўналишлардан бири сифатида фуқаролик жамиятини ривожлантиришга алоҳида эътиборни қаратган эди.

Республикамизда тинчлик-осойишталикни таъ-

маърузасида: **«Бизнинг мамлакатимиз, Ўзбекистонимиз, бу сўровнома натижаларига кўра, дунёдаги 141 та давлат орасида 2-ўринни эгаллаганини алоҳида мамнуният билан таъкидлаш лозим. Бизнинг бундай ўта муҳим масала, яъни юртимизда тинч ва осуда ҳаётни асраш ва ҳимоя қилиш бўйича мана шундай юксак даражага кўтарилганимиз, бу соҳада олиб бораётган ишларимиз халқаро микёсда кенг эътироф этилгани, ҳеч шубҳасиз, барчамизга гурур ва ифтихор етказди»**, – дея таъкидладилар.

шаклланади. Бу барча соҳада, айниқса, ички ишлар идоралари ходимлари фаолиятида ниҳоятда зарурдир. Чунки улар аҳоли билан ишлаш жараёнида нафақат амалдаги қонунларни билишда, балки одоб-ахлоқ, маънавият бобида ҳам бошқаларга ўрнак бўлишлари керак.

Давлат, жамият, инсон режасиз, мақсадсиз, манфаатларсиз яшай олмайди. Режа, мақсад, манфаатлар эса ғоя-фикр билан бирга туғилади, шаклланади. Жамиятни жамият, миллатни миллат қиладиган фикрлар ва ғоялар тизимига биз одатда миллий мафқура деб

муомалада бўлаётганидан, аҳоли муурожаатлари улар томонидан тўлиқ, сифатли ва ўз вақтида кўриб чиқилмаётганидан шикоят қилмоқда», – дея қайд этдилар. ИИБ раҳбарияти ички ишлар идораларида бундай ҳолатларни бартараф этиш мақсадида бир қатор чоратадбирларни кўриб келмоқда. Жумладан, вазирлик Ҳайъати мажлисларида фуқаролар муурожаатларига эътибор кучайтирилиши лозимлиги қайта-қайта таъкидланаяпти, бу борада тегишли қарорлар қабул қилинаёпти. Ички ишлар идоралари ходимларининг ноқонуний хатти-ҳаракатлари устидан шикоят қилиш учун тизимда «Ишонч телефонлари» жорий этилган. Давлатимиз раҳбарининг танқидий мулоҳазаларидан сўнг ушбу йўналишдаги ишлар янада кучайтирилиши шубҳасиз.

Ўйлаймизки, осойишталик посбонлари ҳам Юртбошимизнинг маърузаларини синчиклаб ўрганиб, хушёрлик ва зийракликни янада ошириб, Ватанимизнинг тинчлиги ва осойишталигини таъминлаш йўлида керак бўлса жонини ҳам аямайдилар. Масъулият ва жавобгарликни ҳис қилиш уларга хос хусусият. Давр соҳа вакилларидан янада масъулиятлироқ бўлишни тақозо қилмоқда. Республика ички ишлар идоралари шахсий таркиби бундан тўғри тушуниб, Юртбошимиз, халқимиз ишончини оқлашлари шак-шубҳа йўқ. Шу ўринда мамлакатимиз Президентининг бугунги кунга ички ишлар органлари фаолиятини тартибга соладиган қонуннинг йўқлигини танқид қилганлари тизим ходимларининг айна кўнглидаги гап бўлганлигини таъкидлаб ўтишни истардик. Энди соҳага оид қонунни қабул қилиш жараёни тезлашади деб умид қиламиз.

Карим НОРМАТОВ,
профессор.

Бобомурод ТОШЕВ,
журналист.

ЯНАДА МАСЪУЛИЯТЛИ БЎЛИШ – ДАВР ТАЛАБИ

минлаш бўйича кенг микёсда ишлар амалга оширилмоқда. Буни АҚШнинг Гэллап институти томонидан «Қонуний тартибларга итоат қилиш индекси» мавзусида 2015 йилда ўтказилган ва эълон қилинган тадқиқот материаллари ҳам тасдиқлади. Тадқиқот жараёнида жаҳоннинг 141 та мамлакатидан сўров ўтказилиб, катта ёшдаги 142 минг шахснинг фикрлари ўрганилиб, таҳлил қилинди. Сўровномадан «Сиз ўзингиз яшаётган шаҳар ёки тумандаги маҳаллий полицияга ишонасизми?», «Сиз ўзингиз яшаётган шаҳар ёки туманда кечаси хавф-хатардан қўрқмасдан ёлғиз юра оласизми?», «Охириги ўн икки ойда сиз ва оила аъзоларингизнинг пул ва мол-мулки ўғирланган ҳолат содир бўлганми?» саволлари ўрин олган эди.

Президентимиз Ислон Каримов Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси қабул қилинганининг 23 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги

Маълумки, мустақиллик йилларида маънавият ва маърифат масалаларига ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Жумладан, 2006 йил 25 августда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримов «Миллий ғоя тарғиботи ва маънавий-маърифий ишлар самардорлигини ошириш тўғрисида»ги Қарорига асосан соҳага доир устувор вазифалар белгилаб берилди. Жумладан, «Маънавият ва маърифат маркази» Республика Маънавият тарғибот марказига айлантирилди. Бу қарор, бизнингча, миллий ғоямизни тарғиб-ташвиқ қилишда туб ўзгаришларни амалга ошириш учун асос бўлди. Ушбу масала айниқса, бизнинг замонамизда долзарб аҳамият касб этгани бежиз эмас. Зеро, атоқли ёзувчи Чингиз Айтматов ўз маънавиятига бепарво бўлган миллат бора-бора кулга айланиши таъкидлаган эди.

Маънавий бой одам ғоявий жиҳатдан қатъиятли, эътиқодли шахс сифатида

қараймиз. Миллий мафқура ҳар қандай миллатнинг маънавий бойлигини ташкил этади. Миллий ғоя, миллий мафқура миллат мақсадлари, интилишларини ўзида жам ҳолида ифода қилади ва акс эттиради. Чинакам миллий мафқура, шу жумладан, бизнинг миллий мафқурамиз ҳам инсонпарварликни, адолатпарварликни тарғиб этади.

Жамият ҳаётида ҳақиқатни қарор топтиришда ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ходимлари зиммасига алоҳида масъулият юкланган. Юртбошимиз юқоридаги маърузаларида халқимиз ҳар қандай қийинчиликка чидаши мумкинлигини, аммо адолатсизликка чидай олмаслигини эслатиб ўтдилар. Шунинг баробарида «Одамлар нима ҳақида ариза ёзмақда? Муурожаатлар тахлили шуни кўрсатмоқдаки, улар ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ноқонуний қарорлар қабул қилаётганидан, бу идораларнинг мансабдор шахслари кўпол

лардан қутулиб, қутилган натижага эришиш мумкин.

Зотан, давлатимиз раҳбари таъкидлаганларидек, биз, ёшлар Ватанимизнинг эртаси ва эгаларимиз. Истиқлол яратиб берган бундай эгаллик ҳуқуқимизни поймол қилмайлик. Ҳозиргидек тинч, осуда фаровон ҳаёт билан келажагимиз бардавомлигини таъминлаш зиммамизда эканини бир зум бўлса-да, унутишга ҳаққимиз йўқ. Бу масъулият барчамизни Ватан ишқи, унинг тақдири билан ёниб яшашга ундамоғи лозим. Бу фикр ва туйғуларимга барча тенгдошларим ҳам қўшилишига аминман.

Камола АБАЗОВА.

Мулоҳаза

Интернет – мўъжиза. У бизни дунё билан боғлайди. Тезкор ахборот ва воқеа-ҳодисалардан огоҳ этади. У орқали янгиликлардан хабардор бўламиз, дўстлар орттирамиз. Буларнинг ҳаммаси – яхшиликка. Аммо бундан ёвуз мақсадларда фойдаланаётганлар, ёмон иллатларни ўрганаётганлар ҳам йўқ эмас. Айниқса, келажак эгалари бўлмиш ёшлар зиммасида Ватан тақдири, мамлакатимиз бойликларини асраш, халқимиз манфаатларини ҳимоя қилиш каби улкан масъулият турган бир пайтда енгил-елпи, ҳавойи яшашга ружу қўяётган, кўнглиларни ўйинларни ҳаётининг мазмунига ай-

ВАТАН КЕЛАЖАГИ ЁШЛАР ҚЎЛИДА

лантириб олган баъзи тенгдошларимни кўрганда уларга ачиниб кетаман.

Уйда ота-онасини, ўқиш жойида ўқитувчиларини алдаб, соатлаб интернетда беҳаёлик ва ваҳшийликни тарғиб қилувчи фильмларни кўраётган, улардан қотилликни, хиёнатни, ёт ғояларни, бегона маданиятни ўзига сингдираётганлар озми? Билиб-билмай ёт ғоялар домига тушиб, ҳаётини зулматга айлантираётган бундай ёшлар қаердан пайдо бўляпти? Фикримча, буларнинг ҳаммаси виртуал оламга нотўғри ёндашув оқиб-

тида келиб чиқаяпти. Ваҳоланки, ундан тўғри фойдаланганда тафаккуримиз янада бойийди, маънавиятимиз юксалиб, ҳаётда кимнинг ким эканлигини англаймиз.

Қисқаси, бу мавзуда гапирса, жуда фикрлар кўп. Аммо бир нарса аён: баркамол авлодимиз тўғри йўлдан адашмаслиги учун энг аввало, қайта-қайта таъкидланаётганидек, фарзанд тарбиясини янада кучайтириш, бу борада ота-оналар масъулиятини ошириш муҳим вазифалардан биридир. Ана шундагина ҳар қандай иллат-

Юксак мукофот соҳиблари

Бувайда туманида кетма-кет содир этилган жиноятлар юзасидан вилоят ИИБ раҳбарияти алоҳида режа ишлаб чиқди. Жиноятчиларни қўлга олиш бўйича тузилган тергов-тезкор гуруҳига вилоят ИИБ АВБСО гуруҳ командири, катта лейтенант Барҳаётжон Раззоқов ҳам жалб этилди.

Тадбир олдидан отряд командири, подполковник Музафаржон Ураимов шогирди Барҳаётжонга вазиятни тушунтираркан, жиноятчилар қуролланган бўлиши мумкинлиги, ҳар қандай вазиятда ҳам хушёрликни йўқотмаган ҳолда мустақил қарор қабул қилишда хатоликка йўл қўймасликни тайинлади.

Борлиқни сукунат чулғаган паллада катта тезликда келаётган иккита автомашина осойишталик посбонлари эътиборини тортди. Муюлишга етганида автомашиналар бошқа кўчага бурилиб, кўздан ғойиб бўлди. Катта лейтенант Б. Раззоқов бошчилигида уч нафар ходим автомашиналардан бирининг ортидан борди. Машина ҳашаматли хонадон олдидан турарди. Ички ишлар идоралари ходимлари хонадонга яқинроқ боришганида ичкаридан бақир-чақир овозлар эшитилди. Хонадон ичкарида жиноятчилар борлигига ишонч ҳосил қилган Барҳаётжон:

– Сездирмасдан девордан ошиб ўтаман, – деди паст

ФИДОЙИЛИК ҚАДРЛАНИБ, ЭЪЗОЗЛАНАДИ

овозда шерикларига қараб ва бир сакраб деворга чиқди. Унинг ортидан ҳамкасблари ҳам чаққонлик билан девордан ошиб ўтди. Босқинчилар хонадон эгаларининг оёқ-қўлларини боғлаб, қурол ўқталган ҳолда улардан пул талаб қиларди. Чаққонлик билан ҳаракат қилган катта лейтенант Б. Раззоқов жиноятчилардан икки нафарини қуролсизлантириб, қўлга олди. Ҳамкасблари эса босқинчиларнинг шериклари қўлига кишан уришди... Бир неча бор босқинчилик жиноятини содир этган уюшган тўданинг қонун ҳукмига топширилишида лавҳамиз қаҳрамони жонбозлик кўрсатди.

Катта лейтенант Барҳаётжон Раззоқов давлатимизнинг юксак мукофоти – «**Жасорат**» медали билан бежиз тақдирлангани йўқ. У хизмат

фаолияти давомида ҳамкасбларига ибрат бўладиган жуда кўп ишларни амалга оширди. Масалан, вилоятда жиноий гуруҳ гиёҳвандлик моддалари олди-сотдиси билан шуғулланаётгани ҳақида тезкор маълумот олингач, ҳуқуқ-тар-

ридаёқ туғилган эди, десак муболаға бўлмайди. Бир куни у яшайдиган маҳаллада катта тўй бўлади. Тўй соҳиби миллий урф-одатларга кўра, кураш беллашуви ўтказилишини маълум қилиб, водийдаги полвонларни чор-

моний тарбия институтида таҳсил олди. Армияда йигитлик бурчини ўтаб қайтганидан сўнг ҳужжатларини ички ишлар идораларига топширди. Жисмонан чиниққан, самбо бўйича спорт усталигига номзод Б. Раззоқов тегишли синовлардан муваффақиятли ўтиб, ички ишлар идораларига хизматга қабул қилинди.

– Ички ишлар идораларида хизмат қилиш масъулиятли бўлиш билан бирга, ниҳоятда шарафлидир. Эл-юртимиз тинчлиги, осойишталиги таъминланишига озми-кўпми ҳисса қўшаётганидан жуда бахтиёрман. Камтарона хизматим давлатимизнинг юксак мукофотида лойиқ кўрилганидан роса қувонган эдим. Конституциямиз қабул қилинган кун арафасида Юртбошимиз қўлидан «**Жасорат**» медалини олганим қувончимга яна қувонч қўшди. Хизматинг қадр топадиган юртнинг фарзанди эканлигимдан гурурланаман. Бундай юксак эътибор эл-юрт осойишталиги йўлида фидойиларча хизмат қилишга ундайди, – дейди катта лейтенант Б. Раззоқов.

Абдулазиз АБДУЖАЛИЛОВ,
майор.

Абдусами ҲАҚБЕРДИЕВ,
журналист.
Фарғона вилояти.

Хизматларда

ҚЎРИҚЛОВДАГИ МАСКАНЛАР ОРТМОҚДА

Яқунланаётган йилнинг ўтган даврида Дўстлик тумани ИИБ ҳузуридаги туманлараро қўриқлаш бўлими ходимлари қўриқлаётган объектларда ҳеч қандай ҳуқуқбузарликлар содир этилмади. Бу хизматга бўлган ишончнинг ортиши ва қўриқловга топширилаётган масканлар сонининг кўпайишига омил бўлди.

– Бўлимимиз томонидан Дўстлик ва Арнасой туманларидаги банк бинолари, бир қатор муассасалар, техник қўриқлаш пункти томонидан эса ўттиз тўртта объект ва ўн бешта хонадон қўриқланади, – дейди туман ИИБ ҳузуридаги туманлараро қўриқлаш бўлими бошлиғи, капитан Икром Сулаймонов. – Жорий йилнинг ўзида олтига объект ва олтига хонадон қўриқловга олинди. Кейинги йилларда ҳуқуқимиз ва вазирлик томонидан қўриқлаш хизматида бўлган эътибор ошиб, замонавий техника воситалари билан таъминланаётгани хизматда юқори кўрсаткичларга эришишда муҳим ўрин тутмоқда. Қўриқловга олинган барча банк муассасаларига, савдо дўконлари, минибанклар, интернет кафееларга видеокузатув мосламалари ўрнатилди. Шунингдек, энг замонавий ташвишоғлар билан жиҳозланмоқда.

Қўриқлаш бўлими ходимлари зиммаларидаги вазифаларни бажариш билан бирга туман ҳудудида тинчлик, осойишталикни таъминлаш, жиноят ва ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, фуқаролар хавфсизлиги ва жамоат тартибини сақлашда ҳам фаол иштирок этишмоқда. Масалан, танишига қасддан тан жароҳати етказиб, тергов идораларидан қочиб юрган Д. Б. тадбирларнинг бирида қўлга олинди. Жомий кўчасида яшов-

чи М. Х.нинг эса уйдан 600 килограмдан ошқ пахта хом-ашёси борлиги аниқланди.

Бу каби мисолларни яна келтириш мумкин. Ходимларнинг хушёрлиги туфайли йилнинг ўтган даврида саксонга яқин ташмачиликларнинг олди олиниб, қарийб йигирма олти миллион сўмлик товар-моддий бойликлар қайтарилди. Бу ҳолатлар юзасидан баённомалар тузилиб, туман судига оширилди ва ташмачилардан тегишли миқдорда жарима ундирилди.

Шахсий таркибнинг асосий қисмини ёш ходимлар ташкил этади. Уларни ҳар жиҳатдан чиниқтириш учун

барча шароитлар яратилган. Ҳар бир ходим муайян бир спорт тури билан шуғулланади. Футбол, волейбол, қўл жанги бўйича мунтазам шуғулланувчилар сони ортиб бораётгани боис спортнинг ушбу турлари бўйича ўтказилаётган мусобақаларда бўлим ходимлари муваффақиятли иштирок этмоқда.

Садриддин ШАМСИДИНОВ,
Жиззах вилояти.
Шавкат КАҲҲОРОВ олган сурат.

Қарши шаҳар ИИБ паспорт бўлимаси томонидан ҳам бу борада самарали ишлар қилинмоқда. Бўлимда биометрик паспортларни расмийлаштириш учун алоҳида хоналар ажратилиб, зарур техник воситалар, компьютер жиҳозлари билан таъминланган. Кутиш жойларига паспорт олиш тартиб-қоидалари бўйича йўриқномалар ўрнатилган. Кексалар, ҳомиладор аёллар ва ногиронлар навбатсиз қабул қилинмоқда.

ПАСПОРТ ТАРТИБОТИНИ ТАЪМИНЛАШ ЙЎЛИДА

Шу кунларда республикамизнинг барча шаҳар ва туманларида фуқароларни янги биометрик паспортлар билан таъминлаш жадал суръатларда давом этмоқда.

– Паспорт тартиботини таъминлаш доимий диққат марказимизда, – дейди шаҳар ИИБ паспорт бўлими бошлиғи, капитан Шўхрат Каримов. – Шу мақсадда аҳоли ўртасида доимий равишда тарғибот-ташвиқот ишларини амалга ошириб келяпмиз. Оммавий аҳборот воситаларида чиқишлар қилинган. Бундан ташқари, паспорт тартиботини мустаҳкамлашга қаратилган амалий тадбирлар ҳам ўтказилиб, бу жараёнда аниқланган қоидабузарликларни бартараф этиш юзасидан тегишли чоралар кўрилмоқда.

Паспорт тартиботи – ҳаёт зарурати. Паспорт қоидаларига риоя этиш ҳар бир фуқаронинг бурчидир. Бироқ мавжуд тартиб-қоидаларни бузётган, уларга амал

қилмаётган юртдошларимиз ҳам учраб туради. Масалан, ўтказилган текширувларда фуқаро С. А. ўз уйида чет эл фуқаросига ноқонуний яшашига шароит яратиб бергани аниқланди. Унга нисбатан маъмурий чора қўлланилди. Умуман олганда, жорий йилнинг ўтган ўн бир ойи давомида паспорт тартиботи тизими қоидаларига риоя этмагани учун 1400 нафардан зиёд фуқарога нисбатан маъмурий баённомалар расмийлаштирилиб, жарималар белгиланди.

Камол ОЛЛОЁРОВ,
Қашқадарё вилояти.

Суратда: бўлим бошлиғи, капитан Шўхрат Каримов ва катта инспектор, сержант Шерзод Турсунов хизмат пайтида.

Абу КЕНЖАЕВ олган сурат.

«ЁНГИН ХАВФСИЗЛИГИ ОЙЛИГИ» ДАВОМ ЭТМОҚДА

УЮШҚОҚЛИК БИЛАН

Аҳоли яшаш жойлари, ижтимоий-маданий, ишлаб чиқариш ва иқтисодий объектларининг ёнгин хавфсизлигини таъминлаш давлат аҳамиятига эга бўлган долзарб масала ҳисобланади. Ёнгин хавфсизлигини таъминлашга қаратилган тадбирларни бажармаслик эса давлатнинг иқтисодий хавфсизлигига, стратегик манфаатларига таҳдид деб баҳоланади. Шунинг учун ёнгин хавфсизлигини таъминлашга мутасадди шахслар қаторида барча фуқаролар масъулдир.

Маълумотларга кўра, республикамиз ҳудудида ҳар йили содир бўлаётган ёнгинлар оқибатида юзлаб фуқаролар турли даражадаги тан жароҳатлари олаётгани, ёнгинлар туфайли етказилган моддий зарар миқдори эса бир неча миллиард сўмдан зиёдни ташкил этаётгани қайд этилмоқда. Таҳлиллар, ўрганишлар эса ёнгинларнинг келиб чиқишига кўп ҳолларда юртдошларимизнинг бефарқлиги, эътиборсизлиги, ёнгин хавфсизлиги қоидаларига амал қилмаслиги сабаб бўлаётганини кўрсатмоқда. Шунинг билан бир қаторда, шу кунларда бутун республикамизда давом этаётган «Ёнгин хавфсизлиги ойлиги» тадбири самардорлигини оширишга, унда фуқароларнинг фаол иштирокига эришишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Ойлик доирасидаги профилактик тадбирларда аҳоли-

га ёнгинни келтириб чиқарувчи сабаблар, унинг аянчли асоратлари, етказган талафотлари ҳақида ҳикоя қилувчи видеороликлар намойиш қилинапти. Бундан ташқари, ёнгин ўчирувчи мосламалар ҳақида батафсил маълумотлар берилиб, бирламчи ёнгин ўчириш воситалари, ёнгинларни ўчиришга мўлжалланган ички ва ташқи сув тармоқлари ҳамда захира чиқиш йўлақлари, офат

пайтида қандай ҳаракатланиш ҳақида тушунтириш ишлари олиб бориляпти.

«Ёнгин хавфсизлиги ойлиги» бошланган кундан ҳозирги кунга қадар ёнгин, авария ва фавқулодда ҳодисалар содир бўлганда қутқарув ишларини ташкил этиш юзасидан икки юздан ортиқ ёнгин ўчириш амалий тактик машқ ва машғулоти ўтказилди. Уларда кўнгилли ёнгин ўчирувчилар дру-

жиналари аъзолари, ишчи-хизматчилар, педагоглар, ўқувчи ва талабалар, фуқароларнинг қатнашаётгани уларда зарур амалий билим ва кўникмаларнинг шаклланишига хизмат қилмоқда.

Мамлакатимизда ўтказилаётган навбатдаги ойлик тадбири якунланмоқда. Ойлик давомида амалга оширилаётган ишлар таҳлили рақамларда ифода этилади, албатта. Биз учун энг муҳими, жойларда ёнгин хавфсизлиги юзасидан олиб борилган профилактик тадбирлар моҳиятини англаб етишлари, хавфсизлик қоидаларига риоя этишларидир. Зеро, ҳар бир инсон оғоҳ бўлса, мавжуд қоидаларга амал қилса, ёнгин офатининг олди олинади, ҳар хил кўнгилсизликларга барҳам берилади.

Хилола ТЕМИРОВА,
ИИБ ЁХББ муҳандиси,
подполковник.

ПРОФИЛАКТИК ТАДБИРЛАР САМАРАСИ

Уй-жойлар ва бошқа иншоотлар қурилишида ёнгин хавфсизлиги қоидаларига риоя этилмаслиги ёнгинларни келтириб чиқарувчи омиллардан биридир. Бунга йўл кўймаслик мақсадида қурилиш-лойиҳалаш идоралари вакиллари билан биргаликда қурилиш ишлари давом этаётган жойларда ёнгин хавфсизлиги қоидаларининг таъминланиши юзасидан текширувлар ўтказилди.

Зангиота туманидаги мавжуд тадбиркорлик субъектлари, савдо шохобчалари, маиший хизмат, тикувчилик, тўқувчилик, қандолатпазлик ва бошқа ишлаб чиқариш цехларида ўтказилган текширувларда аниқланган камчиликларни бартараф этиш юзасидан амалий ёрдам кўрсатилди. Ишчи-хизматчилар билан суҳбатлар уюштирилиб, йўриқномалар ўтказилди.

Таълим ва соғлиқни сақлаш муассасаларида олиб борилган профилактик тадбирларда туман ҳокимлиги ва бошқа мутасадди идоралар вакиллари иштироки таъминлангани суҳбат ва учрашувларнинг таъсирчанлигини оширди. Мактаб ва болалар боғчаларида ёнгин офатининг аянчли оқибатлари акс этган видеоларлар намойиш қилиниб, болажонларга зарур оғоҳлантириш ва тушунтиришлар берилди.

Ойлик тадбири давомида тумандаги барча аҳоли яшаш жойлари, хонадонлар, кўп қаватли уйлардаги фуқаролар билан ёнгин хавфсизлиги қоидалари бўйича тушунтириш ва суҳбатлар ўтказилди. Бу ҳаракатлар самараси ўлароқ, туманимизда ёнгинлар сезиларли даражада камайди.

Бекзод ШЕРАЛИЕВ,
майор.
Тошкент вилояти.

БЕЛГИЛАНГАН РЕЖА АСОСИДА

«Ёнгин хавфсизлиги ойлиги» давомида Бухоро нефтни қайта ишлаш заводини ёнгиндан муҳофаза қилувчи 2-ХҲХО томонидан ҳам белгиланган режа асосида қатор ишлар амалга оширилди. Биринчи галда завод ишчи-хизматчилари ўртасида профилактик ишларни ҳар қачонгидан кўпроқ ва пухта ўтказишга ҳаракат қилинди.

Ойлик давомида заводнинг барча цех, агрегат ва қурилмалари текширувдан ўтказилди. Текширув ишларида ёнгин хавфсизлиги хизмати ходимларидан ташқари заводда фаолият кўрсатаётган кўнгилли ёнгин ўчирувчилар дружинаси аъзолари, цех бўлимлар вакиллари, «Нефтчи» шаҳарчаси фаоллари қатнашди. Аниқланган камчиликлар юзасидан завод раҳбариятига ёзма кўрсатмалар, баённомалар тақдим этилди.

Отряднинг 7, 8, 11, 13-Ҳарбийлаштирилган ёнгин хавфсизлиги қисмлари ходимлари томонидан олиб борилган зарур тадбирлар туфайли ёнгин келтириб чиқариши мумкин бўлган камчиликлар бартараф этилди. Натижада завод ҳудудида ёнгинлар сони кескин камайди.

Завод ишчи-хизматчилари яшайдиган «Нефтчи» шаҳарчасидаги ҳар бир хонадон қайта текширувдан ўтказилиб, аниқланган камчиликлар юзасидан уй эгаларига кўрсатмалар берилди. Айрим носоз газ, электр асбобларидан фойдаланиш тақиқланди. Фуқаролар билан учрашув ва суҳбатлар ўтказилди.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, 2-ХҲХО ва унга бўйсунувчи ҳарбийлаштирилган ёнгин хавфсизлиги қисмлари ходимлари ойлик давомида Бухоро нефтни қайта ишлаш заводи жойлашган Қоровулбозор туманида ҳам профилактик ишларни олиб бордилар. Аҳоли, мактаб ўқувчилари билан учрашувлар ташкил этилди, хонадонларнинг ёнгин хавфсизлиги юзасидан ҳолати текшириб чиқилди.

Шерзод ТОЛИБОВ.
Бухоро вилояти.

КАМЧИЛИКЛАР БАРТАРАФ ЭТИЛЯПТИ

Навоий кон-металлургия комбинати ва унинг таркибидagi кон бошқармаларида «Ёнгин хавфсизлиги ойлиги» белгиланган режа асосида олиб борилмоқда. Ойлик тадбирида икки юз йигирма бешта кўнгилли ёнгин ўчириш жамоасининг қарийб икки минг нафар аъзоси фаол иштирок этмоқда.

Кўйи тизимлар томонидан кўриқланаётган масканларда маскан раҳбарлари ва ёнгин хавфсизлиги учун жавобгар ходимлари билан ҳамкорликда бир юз қирқ икки марта текшириш ўтказилиб, тегишли кўрсатмалар ижро учун тақдим этилди.

Ҳозирги пайтга қадар ишчи-хизматчилар иштирокида ёнгин хавфсизлигини таъминлаш мавзусида бир юз йигирмага яқин учрашувлар, йўриқномалар ўтказилди. Қирқ мартадан ортиқ ишчи-хизматчилар иштирокида амалий машғулоти ўтказилди. Шунингдек, ёнгин хавфсизлиги қоида-

ларини бузган ишчи-хизматчилар ва мансабдор шахслар маъмурий жавобгарликка тортилди. Учта бино ва иншоотнинг иш фаолияти аниқланган камчиликлар бартараф этилгунга қадар тўхтатилди, носоз электр ускуна, мослама ва агрегатлардан фойдаланиш тақиқлаб қўйилди.

Кўриқланаётган масканларда ёнгин хавфсизлигини таъминлаш борасида мавжуд муаммо, камчилик ва нуқсонлар бўйича бошқарма кўйи тизимлари томонидан комбинат раҳбариятига, жойлардаги кон бошқармалари ва маскан раҳбарларига ахборотномалар, тақдимномалар киритилди.

Ойлик давомида уч юз йигирма давмида дона ёнгин ўчириш энглиги ва беш юз донадан ортиқ бирламчи ёнгин ўчириш воситалари ва шунга ўхшаш бир қатор анжомлар харид қилинди.

Айни пайтда комбинат саннат майдонларида олиб борилаётган қурилиш объектларида амалдаги қурилиш меъёр қоидалари ва ёнгин хавфсизлиги талабларига мос равишда бажарилиши борасида Давлат ёнгин хавфсизлиги хизмати ходимлари томонидан профилактик ишлар олиб борилмоқда.

Маъруфжон ҲАЙИТОВ,
сержант.
Навоий вилояти.

Маърифат ва сиёсий ўқиш

Юртимизда истиқлолнинг илк давриданок жаҳоннинг илгор мамлакатлари аъналарини уйғунлаштирадиган ўзига хос миллий давлатчилик принципларини яратиш устида кенг кўламли ишлар амалга оширилди.

Ислохотларнинг қандай тартиб ва йўналишларда амалга оширилиши Президентимиз Ислон Каримов томонидан баён қилинган беш машур тамойилда аниқ белгилаб берилган эди. Уларнинг ҳаётга татбиқ этилиши эса Ўзбекистонда бозор иқтисодиёти асосидаги фуқаролик жамияти ва ҳуқуқий давлат куришдек асосий стратегик пировард мақсадни ифодалаб, мамлакатимиз тарихида буюк ўзгаришлар даврини бошлаб берди. Таъкидлаш керакки, республикани ривожлантиришнинг концептуал дастури асосидаги ислохотлар натижасида мамлакатимизда ривожланишнинг ўзбек модели шаклланди, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш кафолатларини бера оладиган асослар яратилди.

Ўзбекистонда амалга оширилаётган ислохотлар жараёни, аввало, халқнинг дунёқарашини, одамларнинг ақлий салоҳиятини юксалтиришга қаратилганлигидир. Зеро, халқ, инсон ўзгаришларни, янгиланишларни қабул қилгандагина жамият ва давлат ривож топади.

Мустақилликка эришган илк кунларимиздан бошлаб юртимизда жамиятнинг моддий ва маънавий жиҳатдан уйғун ривожланишига, ёш авлоднинг баркамол бўлиб вояга етишига алоҳида эътибор берилмоқда. Бу борада буюк аждодларимиз бошлаб берган аъналар замон талаблари асосида давом эттирилмоқда. Моддий-иқтисодий омиллар билан бир қаторда маънавий омиллар ҳам устувор аҳамият касб этмоқда.

Маълумки, инсон жамиятда юз бераётган барча ўзгаришларнинг, тараққиётнинг бош мақсади ва асосий ижодкори, амалга оширувчи кучидир. Бугунги кунда мамлакатимизда «Ислохот ислохот учун эмас, аввало инсон учун, унинг манфаатлари учун» деган даъват шунчаки шиор эмас, балки янгиланиш жараёнининг, бунёдкорлик ишларимизнинг реал ифодасига айланди.

Ҳаёт ҳақиқати шуни кўрсатадики, инсон ижтимоий жиҳатдан фаол яратувчи бўлиши учун эркин ва ижодий фикрлайдиган, ташаббускор, тадбиркор, замонавий билимларни пухта эгаллаган, ўз моддий-маънавий эҳтиёжларини тўғри англаб, тўғри қондира оладиган бўлмоғи лозим. Агар моддий бойликлар, иқтисодиёт жамиятнинг вужуди бўлса, маънавият унинг руҳий ақл-заковати ва қалбидир. Уларнинг ҳеч бири алоҳида ривожлана олмайди, аксинча, бир-бирига суяниб ва таяниб тараққий топади. Шунинг учун ҳам юртимизда истиқлолнинг дастлабки кунлариданок моддий ва маънавий ҳаётни ўзаро уйғун ривожлантириш шунчаки илмий-назарий эмас, балки стратегик вазифа сифатида белгилаб олинди.

Президентимиз Ислон Каримовнинг «Юксак маънавият – енгилмас куч» асариде «япон мўъжизаси» ва «корейс мўъжизаси»нинг маъно-моҳияти таҳлил этилиб, моддий-маънавий кадрларни уйғун ривожлантиришнинг ўзига хос фалсафаси, амалий масалалари кенг миқёсда очиб берилган.

Давлатимиз раҳбари ислохотларни халқнинг миллий-маънавий хусусиятларидан келиб чиққан ҳолда олиб бориш зарурлигини таъкидлаб, жумладан, шундай деб ёзади: «... Демократия авваламбор маънавий мезонлар асосида бошқариладиган, кучли ҳуқуқий

давлат, кучли фуқаролик жамияти демақдир». Хориж тажрибасида, аксарият сиёсатшунослар, мутахассислар, давлат арбоблари масаланинг кўпроқ шаклий-ҳуқуқий жиҳатига эътибор қаратади. Натижада кўпгина мамлакатларда турли «демократия ўйинлари», «демократия экспорти» юз бериб турадики, оддий халқ бундан ҳеч қандай наф қўрмайди. Жамиятни демократлаштиришда маънавий-ахлоқий масалалар етарлича ҳисобга олинмагани учун халқнинг катта қисми амалда ҳокимиятдан бегоналашиб қолади. Шу сабабдан бўлса керак, ривожланган Ғарб мамлакатларининг кўпчилигида сайловчиларнинг 25-50 фоиздан ортиғи сайловларда қатнашмайди.

Ўзбекистонда демократияни ривожлантириш, кучли давлатдан кучли фуқаролик жамияти сари боришда халқимиз маънавияти билан боғлиқ масалалар ҳеч қачон унутилган эмас. Бу эса эркин бозор иқтисодиёти шароитида ҳам маънавий-ахлоқий кадрлар жамият ривожига хизмат қилишини таъминламоқда.

Демократия – эркинлик, эркин фикр, эркин ҳаракат – фаолият демак. Яъни, ўзликни намоён этиш имкониятининг мавжудлигидир. Ҳар бир фуқаро ўзининг қобилияти, билими, малакасини ишга солиб, яхши яшаш учун бемалол кураш олиб бора олади. Бирок айни вақтда, демократия юксак маънавиятни, масъулиятни ҳис қилишни талаб этади. Қонун, ҳуқуқ имкониятлар берса, ахлоқ, бурч, ўзгалар манфаатини ҳисобга олиш эса масъулият юклайди. Ҳар бир индивидуал шахс манфаати билан жамият манфаати чамбарчас боғлиқ эканини билдириб туради. Шу заминда рақобат ҳам, ақлу заковат ҳам адолат ўзанига тушади, кишининг бошқа киши томонидан эзилиши, зўравонлик қилинишига йўл қўйилмайди.

Демократия бозор иқтисодиётини тақозо этади. Бу эса, турган гапки, ҳамма соҳаларда шахсий қобилиятни чархлайди, рақобат ва «ким ўзарга» бардош беришни талаб қилади. Бунинг оқибатида шахсда курашчанлик ортади, киши тобланади, шу билан бирга, худбинлик ҳам ривожланади. Худбинлик андишасизликни вужудга келтириши мумкин. Бирок юқорида қайд этганимиздек, демократия эркин ва очик мулоқотларни, қонун асосида муносабатларни қатъий йўлга

қўйиб, ошқораликни юзага келтиради ва адолатни тиклашга имкон яратади.

Ислохотларни амалга оширишда халқнинг миллий-маънавий хусусиятларини ҳисобга олиш зарурлиги тўғрисидаги фикр ва хулосалар режали иқтисодиётдан эркин бозор иқтисодиётига, маъмурий буйруқбозликка асосланган мустақил тузумдан демократик жамиятга ўтиш назарияси яратилиши ва ривожига қўшилган улкан илмий ҳиссадир.

ли эканлигини, маънавиятга бўлган хуружлар эса юрт тинчлиги, элнинг келажаги учун хавф туғдириши таъкидланди.

Жамият ҳаётини изга солишга, тўғри йўлдан илгарилашга, миллатни жипслаштиришга хизмат қиладиган маънавий кадрларимиз борки, улар азалийдир. Ҳалоллик, имон, сўзида туриш, тўғрилик, ўзгаларга ҳурмат каби кадрларимизга халқимиз неча асрлардан бери амал қилади. Шуни айтиш керакки, бу ахлоқий-

танлаб ўқиш, ундан қандай фойдаланиш лозимлигини ҳамма ҳам билавермайди. Шунинг учун давлатимиз раҳбари Ислон Каримов «Юксак маънавият – енгилмас куч» асариде «Жаҳон ахборот майдони тобора кенгайиб бораётган шундай бир шароитда болаларимизнинг онгини фақат ўраб-чирмаб, уни ўқима, буни кўрма, деб бир томонлама тарбия бериш, уларнинг атрофини темир девор билан ўраб олиш, ҳеч шубҳасиз, замоннинг талабига ҳам, бизнинг эзгу мақсад-муддаоларимизга ҳам тўғри келмайди» – деб ёзади. Шу сабабли ҳар бир инсонда ахборотни баҳолаш, уни танлаш, маънавий-маърифий савиясини юксалтириш тадбирларини амалга ошириш муҳим вазифалар сирасидандир.

Маълумки, бугунги нотинч дунёда инсоният бошига хавф солиб турган глобал таҳдидлар тобора кучайиб бормоқда. Бу – ядровий, кимёвий ялпи қирғин қуролларнинг хавфи, технологик ҳалокатлар хавфи, табиий ва экологик офатлар хавфи, терроризм, экстремизм, локал, глобал урушлар хавфи ва ҳоказо. Лекин уларнинг орасида яна бир даҳшатли хавф борки, хатарлиги жиҳатдан юқорида зикр этилган барча бало-қазолардан кўра хавфлироқдир. Нима учун?

Тасаввур қилинг, бугунги кунда, бирор-бир мамлакат чегарасини кимдир ноқонуний кесиб ўтадиган бўлса, ўша захотиёқ сарҳадлар ҳимоясида турган кучлар тегишли чора-тадбирларни кўради. Ёки қайси бир давлат худудига ўткир ва юқумли касалликларнинг вируслари кириб келади-ган бўлса, уни даф этишнинг ҳам амалий усул ва режалари ишлаб чиқилган. Аммо инсоннинг қалбига тубанлик ва ёвузлик уруғини сочадиган, уни маънавий жиҳатдан мажруҳ қиладиган зарарли вируслар кириб келади-ган бўлса-чи? Уларни тўхтатиш ва зарур чора-тадбирларни кўришга қодирми? Кўзга кўринмайди-ган лекин, мислсиз зиёну захматлар етказадиган бундай бало-қазога қарши тура оладиган мукамал тизим борми?

Президентимиз Ислон Каримов ушбу масалаларга эътибор қаратар экан, келгусида бутун инсониятни нафақат уйлантирадиган, балки унинг учун ҳақиқий фожиага айланиши мумкин бўлган бу ўткир масалага чуқур мантиқий асосда ечим топади: бу хатарга қарши шаклланган тизим бор, бу – инсонга ато этилган, эзгулик сари интилиб яшаш борасида неча минг йиллик тажриба, аъна ва кадрларни ўзида мужассам этган юксак маънавиятдир.

Замонавий, мустақил ва эркин ўзбек халқининг миллий, маънавий жиҳатдан кўп қиррали тараққиётга эришишида жуда қадим замонлардан бери шаклланиб, камол топиб келаётган бой маданий мероси, аъналарини, урф-одатлари, кадрларнинг аҳамияти гоёта бекиёсдир. Ушбу бебаҳо омиллар мустақил Ўзбекистоннинг келгусидаги жадал равақини таъминлашда ва жаҳон ҳамжамиятидаги мавқеининг янада юксалиши учун хизмат қилиши табиий.

Санжарбек БЕКЧАНОВ,
Тошкент давлат аграр университети фалсафа кафедраси катта ўқитувчиси.

ИСЛОХОТЛАРНИНГ МАЪНАВИЙ МЕЗОНЛАРИ

Жамият ҳаётини изга солишга, тўғри йўлдан илгарилашга, миллатни жипслаштиришга хизмат қиладиган маънавий кадрларимиз борки, улар азалийдир.

бизнесда муҳимлигини, балки сиёсатда ҳам, маънавий-маърифий ишларда ҳам долзарб аҳамият касб этишини кўрсатади. Кўриниб турибдики, ривожланган демократик давлатлар ҳам мафкуравий фаолиятдан воз кечмаган.

Ҳозирги даврнинг муҳим хусусиятларидан бири – кишиларнинг онги ва қалбини эгаллаш учун курашнинг кучайганлигидир. Одамларнинг тафаккури, онги, дунёқарашини эгаллашга уришлар кўпроқ маънавият майдонида амалга оширилмоқда. Бошқа худуд ва халқларни ўзига қарам қилиш учун энди оддий кўз билан кўриш ва сезиш қийин бўлган воситалар, хусусан, маънавий бузғунчилик усуллари қўлланилмоқда.

Истиқлол йилларида Ўзбекистон раҳбарияти ва зиёлилари томонидан «юксак маънавият» концепцияси яратилди. Қадимдан мавжуд бу тушунчанинг мазмуни бойитилди, маънавиятнинг инсон ва жамият ҳаётида тутган ўрни, аҳамияти янгича баҳоланди. Моддий, иқтисодий, илмий-техник салоҳиятнинг зарурлигини инкор этмаган ҳолда, келажақ пойдевори – маънавият, деб белгиланди.

Миллий мустақилликни мустаҳкамлаш маънавиятни юксалтириш билан узвий ва узлуксиз боғлиқ эканлиги неча бор ўқтирилди. Мамлакат хавфсизлигига таҳдидлар маънавият учун ҳам хатар-

маънавий мезонлар айни чоғда умуминсоний бўлиб, инсониятнинг ҳаёт тажрибасида синовдан ўтган. Умумбашарий аҳамиятга молик кўпгина ахлоқий-маънавий мезонлар, талаблар диний китобларга «қўчиб ўтган». Қуръони каримда бировни ноҳақ ўлдириш, ўзгаларнинг мулкига кўз олайтириш, ўғрилик, зинокорлик, ҳасад энг катта гуноҳлар сифатида қораланган, ота-онанинг ҳурматини жойига қўйиш кераклиги қайта-қайта таъкидланган. Инжилда ҳам: «Одам ўлдирма, ўғрилик қилма, сохта гувоҳлик берма. Ота-онангни ҳурмат қил, ўзгани ўзинг каби сев», деб ёзилган. Муқаддас китобларда илоҳий амрларга риоя этиш боқий ҳаётга эришиш шартли тўлароқ кўрсатилган. Жамиятда ҳукм сураётган ахлоқий мезонларга мос равишда маънавий кадрлар узоқ вақт давомида сайқалланиб, ўзгариб, ривожланиб борган.

Маънавиятнинг энг биринчи шarti – жамият аъзоларининг эркинлиги, ўзларини хур ва озод ҳис этишларидир. Тоталитар тузумда ҳаққоний эркинлик ҳақида, ҳатто сўз очиб бўлмас эди. Инсонлар бу жамиятда ҳам жисман, ҳам руҳан қул эди. Руҳан қул одам эркин жамиятни барпо эта олмайди. Ўша даврда халқимизнинг миллий ва диний кадрларлари оёқости қилинди, тарихимиз сохталаштирилди, миллат пешқадами бўлган зиёлиларимиз қатл этилди. Кўриниб турибдики, фақат халқ эркин ва мустақил бўлган жамиятдагина шахс чинакамига эркин ва озод бўла олади. Зеро, ҳар бир кишининг озодлиги ва хурлиги Ватанининг хурлигига чамбарчас боғлиқдир. Шу боисдан, мамлакатимизнинг ҳар бир онгли фуқароси юрт мустақиллиги ўз эркинлиги ва хурлигининг гарови эканлигини чуқур англайди, буни дил-дилдан қадрлайди.

Глобаллашув натижасида ҳаёт суръатлари тезлашиб бормоқда. Барча соҳаларда қўлга киритилаётган улкан ютуқлар ахборотга ҳам чуқур таъсир ўтказмоқда. Жумладан, компьютер билимларини эгаллаш жараёнини тезлаштириб юборди. Умуман, янги технологияларнинг ҳаётга жорий этилиши оқибатида охириги 100 йил мобайнида ҳаракатланиш тезлиги 102 марта, мулоқот тезлиги 107 марта ўсди.

Бу эса ахборотдан фойдаланиб кишилар онгини бошқарувчиларга катта йўл очди. Ҳолиявий манипуляция кучайди. Ахборотни

Терроризм — башарият душмани

Юқорида таъкидлаб ўтганимиздек, мамлакатимиз хавфсизлиги, сарҳадларимиз дахлсизлиги, халқимизнинг тинч-осойишта ҳаёт кечиришида Ватан ҳимоячилари, осойишталик посбонларининг муносиб ўрни бор. Лекин дунёда барқарорликни издан чиқаришга қаратилган янги шаклдаги таҳдидлар, террорчилик ҳаракатларининг кун сайин пайдо бўлаётгани тинчликни асрашда нафақат ички ишлар идоралари ходимлари ёки ҳарбийлар, балки шу юртда яшаётган ҳар бир фуқародан янада сергак ва ҳушёр бўлишни талаб этмоқда. Жорий йилнинг 13 ноябрида Франция пойтахти Париж шаҳрида содир этилган бир неча террорчилик ҳаракатларидан кейин эса бутун дунё аҳли терроризмнинг ҳали ҳамон жирканч, ваҳшиёна ҳаракат сифатида қолаётгани, бу глобал муаммо бир ёки икки мамлакат доирасида ҳал бўладиган масала эмаслигини чуқур англаб етди.

Энг ёмони, диний-экстремистик ва террорчи гуруҳлар муқаддас динимизни ниқоб қилиб, жамият ўртасида бузғунчилик, ноҳақ қон тўкиш каби салбий ҳолатларни авж олдириб, инсонлар тинчлигини бузишга, ислом динига зарар етказишга уринмоқдалар. Ана шундай тоифалардан бири бўлган, ўзига «ИШИД» (Ироқ ва Шом ислом давлати) дея ном қўйган жиноий ташкилот аъзолари ўз гоёларига эргашмаётган инсонларни қатл этмоқда, аҳоли гавжум жойларда худкушлик амалиётларини ўтказиб, кўплаб бегуноҳ одамларнинг ўлимига сабаб бўлмоқда. Сир эмас, бугунги кунга келиб, ИШИД энг хатарли террорчи гуруҳлардан бирига айланган. Уларнинг ҳаракатлари ислом динига тамоман зид эканлиги аниқланган бўлса-да, ўз орқасидан кўплаб ёшларни эргаштиришнинг уддасидан чиқяпти. Шу орқали катта ҳудудларда террорчилик ҳаракатлари, хунрезликлар содир этиб, ақл бовар қилмас кўпуровчиликларга сабаб бўляпти. Ушбу тузилма ташкил топгандан буён Ироқ ва Сурия ҳудудида давом этаётган уруш барқарорликни буткул издан чиқарди. Минглаб одамлар ҳаётдан кўз юмиб, узок ўтмишда цивилизация ўчоғи бўлган маскан култепага айланган, қанчадан қанча инсонлар ўз юртларини ташлаб, чет элларга паноҳ истаб қочиб кетишди.

Таъкидлаш лозимки, турли террорчилик ташкилотлари, ҳаракатларни бирлаштириб турадиган умумий жиҳат бор. У ҳам бўлса, ваҳшийлик ва ҳақиқий диний таълимотлардан четланганликдир. Негаки, тинч аҳолини ўлдираётган, инсонларни ўғирлаётган, масжид ва бошқа ибодатхоналарни портлатаётган, инсонларни қул қилиб сотаётган, қиз ва аёлларни зўрлаётганлар ҳам айнан улар бўлмоқда. Уларнинг бу қилмишлари нафақат ислом динига, балки инсонийликка ҳам тўғри келмайди.

Энг ёмони эса манкурт, жаллодга айланган шахсларнинг ўз юртига қурол ўқталаётганидир. Ўз халқига таҳдид қилиб, тубанликка юз тутаётганлар, наҳотки, ўз Ватанига хиёнат қилиш, ота-онага оқ бўлиш, фитналарга учиб, ҳақ йўлдан тойилишдан ҳам

одамларни ўлдириш яна қайд этилди.

ИШИД жангарилари шиа йўналишидаги мусулмон аёллар, шунингдек, насроний ва язидий хотин-қизларни асирга олиб, уларни зўрлаш, қул қилиб ишлатиш ва сотиш билан шуғулланмоқда. Улар аси-

ундан Эрон Ислом Республикасига ўтади. У ердан Покистон Ислом Республикасининг Вазиристон ҳудудига ўтиб, «Туркистон Ислом ҳаракати» террорчилик ташкилоти етакчисига содиқ бўлиш тўғрисида қасамёд қилади. Уша ердаги кўпуровчи жангарилар

рар келтирувчи гоёлар ҳисобланади. Афсуски, бу нисбат йил сайин ортиб бормоқда.

Статистик маълумотларга кўра, айни пайтда дунёда динни ниқоб қилиб олган 800 дан ортиқ диний-экстремистик ташкилотлар мавжуд бўлса, экстремизмнинг турли кўринишларини ўзида ташувчи гоёлар тарғиботи билан шуғулланувчи 100 мингдан ортиқ сайтлар фаолият кўрсатмоқда.

Интернет тармоғининг чегара билмаслигини ҳисобга оладиган бўлсак, ҳозирги кунда бу каби бузғунчи гоёлардан аҳолини, хусусан, ёшларни асраш учун уларда бу каби ёт гоёларга қарши маънавий иммунитет ҳосил қилиш, уларни халқпарварлик, ватанпарварлик, юртга садоқат руҳида тарбиялаш муҳим аҳамиятга эга эканлиги яққол намоён бўлади.

Дунёнинг турли нуқталарида содир этилаётган террорчилик ҳаракатларини кўриб, кимдир «Бу биздан узокда содир бўляпти. Менга алоқаси йўқ», дейиши мумкин. Афсуски, одамлар бошига улкан кулфатларни солувчи терроризм ҳудуд, ирқ, чегара танламайди. Шунинг учун тинчликнинг қадрига етишимиз, огоҳлик ва ҳушёрликни бир зум бўлса-да, бой бермаслигимиз лозим. Бу балога қарши барча ҳамжихат бўлиб, астойдил курашмоғи бугуннинг талаби бўлиб қолди. Зеро, тинчликка, осойишталикка уруш ва низо-ларга барҳам бериш, осудаликни таъминлаш орқалигина эришилади.

Шундай экан, глобаллашув жараёнида аҳолини турли кўринишдаги мафкуравий хуружлар, ёт гоёлар таъсиридан янада кучлироқ асрашимиз лозим. Бунинг учун ёвуз кучлар ўлжа сифатида қараётган ёшларни мустақил фикр, теран дунёқараш ва мустаҳкам иродага эга шахслар қилиб тарбиялашимиз, мафкуравий таҳдидларга қарши доимо сергак, огоҳ ва ҳушёр бўлиб яшашимиз, ёшлар ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб этишимиз, уларнинг онгида ватанпарварлик, инсонпарварлик, меҳр-оқибат, эл-юрт шаънини ардоқлаш каби улугвор фазилатларни камол топтиришимиз лозим.

Президентимиз таъкидлаб ўтганидек, фарзандларимизни она Ватанга муҳаббат, бой тарихимизга, ота-боболаримизнинг муқаддас динига садоқат руҳида тарбиялаш учун таъбир жоиз бўлса, аввало, уларнинг қалби ва онгида мафкуравий иммунитетни кучайтиришимиз зарур. Токи ёшларимиз миллий ўзлигини, шу билан бирга, дунёни чуқур англайдиган, замон билан баробар қадам ташлайдиган инсонлар бўлиб етишсин. Ана шунда жохил ақидапарастларнинг ҳар қандай «даъвати»ни рад этади, биз учун мутлақо бегона гоёлар уларга ўз таъсирини ўтказа олмайди.

Баходир АРТИКОВ,
ИИБ Тергов бош бошқармаси
бошқарма бошлигининг
ўринбосари, подполковник.

ОГОҲЛИК

ҲАР ҚАЧОНГИДАН-ДА МУҲИМ

Бугун дунёнинг турли минтақаларида юз бераётган воқеа-ҳодисаларни кўриб-эшитиб, беихтиёр тинчлик ва осойишталик ҳукм сураётган, одамлари фаровонликка интилаётган шу юртда яшаётганига шукр қилсан, киши. Бундай бебаҳо неъматга ўз-ўзидан эришилаётгани йўқ, албатта. Бу, аввало, Юртбошимизнинг узокни кўзлаб олиб бораётган оқилона сиёсати, она юрт ҳимоясида эртаю кеч хизматга шай турган осойишталик посбонларининг фидойиликлари туфайлидир.

оғирроқ гумроҳлик йўқлигини билишмаса?!

Ўзларини ислом жонкуярлари, деб билган бу каби жангариларнинг Сурия ва Ироқ ҳудудида амалга оширган ишлари, қотилликларини эшитган киши беихтиёр уларга лаънат айтиши тайин. Жумладан, ИШИД жангарилари 2015 йил февраль ойининг охирида Суриянинг шимоли-шарқидagi ал-Хосиқ вилоятида жойлашган Хормуз қишлоғида юз дан ортиқ тинч аҳоли вакилларини қатл этди. Январ ойининг охирида эса Ироқнинг Мосул шаҳрида футбол бўйича Осиё Кубоги мусобақалари доирасида бўлиб ўтган Ироқ ва Иордания терма жамоалари ўртасидаги учрашувни кўргани учун 13 нафар ўсмирни омма олдида отиб ўлдиришди. Ҳатто оила аъзоларига жасадларни олиб кетишга рухсат беришмаган. Бунга ИШИД етакчилари футбол ўйнашни ҳам, кўришни ҳам ҳаром деб эълон қилгани сабаб бўлди.

Жорий йилнинг февраль ойида Ироқнинг ал-Бағдодий шаҳарчасида жангарилар бир неча мусулмонни қафасга солган ҳолда тириклигини ёқиб юборди. Бироз вақт ўтиб, Хит шаҳрида ҳам айнан шундай ваҳшиёна усул билан бегуноҳ

ра хотин-қизларга 50-400 АҚШ доллари миқдоридан нарх белгилаб, уларни бозорларда сотиш билан кун кўрмоқдалар.

Мазкур жиноий ташкилот ташкилот вакиллари томонидан Ироқнинг Мосул шаҳрида дунё тарихи ва маданиятига доир нодир китоблар сақланган марказий кутубхона ёқиб юборилди. Умуман, жангарилар Ироқда ўнлаб кутубхоналарни вайрон қилиб, 100 мингдан зиёд қадимий китобларни ёқиб юборишди. Кўхна тарихга мансуб ноёб ҳайкаллар ва бошқа буюмлар бузиб ташланди, йўқ қилинди. Юқоридаги мисоллардан ҳам кўришимиз мумкинки, ИШИД гуруҳи ислом ниқоби остида иш кўраётган, кўплаб қотилликларни амалга ошираётган жангарилар тўдаси, манкуртлар оломонидир.

Шу ўринда Ўзбекистон фуқароси Х. Малик (исм-шарифлар ўзгартирилган)нинг тақдирини мисол сифатида келтиришимиз мумкин. Ишлаш мақсадида 2010 йилда Россия Федерациясига борган Малик бироз вақт ўтиб ўша ерда «Туркистон Ислом ҳаракати» террорчилик ташкилотига аъзо бўлади. 2011 йилда эса мазкур ташкилотнинг бир қанча фаол аъзолари билан Озарбайжон Республикасига,

тайёрланадиган лагерда жанговар тайёргарликдан ўтиб, бир қанча жангларда иштирок этади. Кейинчалик Россия ва Ўзбекистон ҳудудларида бир қатор кўпуровчилик, террорчилик ҳаракатларини содир этиш бўйича топшириқ олиб, қайтиб келаётганида Туркия давлати ҳуқуқ-тартибот идоралари ходимлари томонидан қўлга олинди ва Ўзбекистонга депортация қилинди. Бугун у қилмишига яраша жазо олди, қилган ишидан пусаймон. Лекин тинчликни издан чиқариб, одамларни ўлдириш, ўз давлатига хиёнат қилишдек оғир жиноятларни содир этган Маликни халқимиз кечирармикин?!

Тан олиш лозим, Малик каби ёшларнинг турли ёт гоёлар таъсирига тушиб қолишида, террорчи ташкилотларга аъзо бўлишида интернет ҳам асосий роль ўйнаяпти. Унинг чекланмаганлиги, хоҳлаган сайтга кириб, истаган маълумотни олиш имкониятидан баъзилар ғараз ниятда фойдаланмоқда. Маълумотларга кўра, бугунги кунга келиб дунё аҳолисининг деярли 35 фоизи интернетга уланиш имконига эга. Мутахассисларнинг тадқиқотлари натижасига кўра, ҳозирда интернет тармоғидаги маълумотларнинг 70-75 фоизи инсон учун за-

Долзарб мавзу

ЮРИДИК ХИЗМАТГА ЭЪТИБОР КУЧАЙТИРИЛМОҚДА

Мамлакатимизда давлат ва жамият ҳаётининг барча жабҳаларида кенг қамровли ислохотлар тизимли равишда, аниқ мақсадларни кўзлаб, босқичма-босқич амалга оширилиб келинмоқда. Бунинг натижасида ривожланишнинг бугунги босқичидаёқ фуқароларнинг фаровон ҳаёт кечиришлари учун зарур шароитларни яратиш мақсадида иқтисодийнинг бозор муносабатлари принциплари доирасида эркинлаштириш, барча мулк шаклларидаги дахлсиз эканлигини эътироф этиш, тадбиркорликни ҳар тарафлама рағбатлантириш ва ишончли ҳимоя қилишни таъминлаш, уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этиш юзасидан ҳамда кўплаб бошқа йўналишларда муҳим ишлар амалга оширилди.

Ушбу жараёнларни ислохотлар талаби ва мазмун-моҳиятига монанд тарзда ҳуқуқий жиҳатдан таъминлаш орқали қонун устуворлигига эришиш, барча давлат органлари ва ташкилотлар фаолиятида қонунийликни мустаҳкамлаш, жамият аъзоларининг, айниқса мансабдор шахсларнинг ҳуқуқий онги ва маданияти даражасини янада ошириш муҳим аҳамият касб этади.

Айнан мазкур доирадаги масалаларни ҳал этишда юридик хизмат соҳасини мақбул ва самарали тизим сифатида алоҳида ажратиб кўрсатиш мумкин. Бу соҳа вакиллари фаолиятининг бевоситалиги, ўзи иш юритаётган корхона, ташкилот ва муассасалар меҳнат жамоаси билан узвий алоқадорлиги, кундалик иш тартиблари ва муаммолардан хабардорлиги ҳамда ҳуқуқий воситалар ёрдамида улар ечимини топиш ёки бартараф этиш имкониятлари анча кенгрокдир.

Ҳозирги кунда мамлакатимизда юридик хизмат ходимларининг ҳуқуқий мақомига оид норматив-ҳуқуқий база тубдан янгиланди. Унга кўра юридик хизмат ходимларининг корхоналар олдига қўйилган вазифаларни лозим даражада амалга оширишда, шу жумладан муҳим қарорлар қабул қилишда масъулияти оширилиб, иштирок доираси янада кенгайди.

Хусусан, юридик хизмат фаолиятини ҳуқуқий жиҳатдан тартибга солиш мақсадида ҳукуматимиз томонидан ушбу соҳага бевосита дахлдор қатор муҳим қарорлар қабул қилинди. «Давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, давлат корхоналари, муассасалари ва ташкилотлари фаолиятини ҳуқуқий таъминлаш даражасини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»-ги, «Юридик хизматлар ходимларини аттестациядан ўтказиш ва уларнинг малакасини ошириш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»-ги қарорлари шулар жумласидандир. Ҳозирда мазкур ҳуқуқий ҳужжатлар юридик хизмат фаолиятини такомиллаштиришда самарали татбиқ этилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари юридик хизматлари фаолиятининг янада такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Рес-

публикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги қарорига кўра юқорида номлари қайд этиб ўтилган қарорлар билан тасдиқланган учта низомга давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари юридик хизматлари фаолиятини, шунингдек уларнинг ходимларини аттестациядан ўтказиш тартибини янада такомиллаштириш мақсадида тегишли ўзгартириш ва қўшимчалар киритилганлигини таъкидлаб ўтиш жоиз.

Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 23 августдаги қарори билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги тўғрисидаги низомда ҳам юридик хизмат соҳасини давлат томонидан тартибга солинишининг масалалари белгилаб қўйилди. Хусусан: давлат ва ҳўжалик бошқаруви органларининг, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, бошқа давлат ташкилотларида ҳуқуқий ишларни мувофиқлаштиришни амалга ошириш, уларни яхшилашга доир тавсиялар ишлаб чиқиш;

юридик хизматлар ходимлари ва бошқа мансабдор шахслар томонидан йўл қўйилган, юридик хизматлар фаолиятини тартибга соладиган қонун ҳужжатлари талабларининг аниқланган бузилишларини бартараф этишга йўналтирилган, шунингдек, айбдор шахсларни қонун ҳужжатларида назарда тутилган жавобгарликка тортиш бўйича ўз ваколати доирасида чора-тадбирлар кўриш;

маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг юридик хизмати ходимларини тайинлашда қатнашиш;

давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, бошқа давлат ташкилотлари юридик хизматларига ҳуқуқий ишларга тааллуқли кўрсатмалар бериш;

давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, бошқа давлат ташкилотлари юридик хизматлари ходимларини аттестациядан ўтказиш ва аттестациядан ўтганлиги тўғрисида гувоҳнома бериш;

юридик хизматлар ходимларининг малакасини оширишни ташкил этиш ва малака оширишни ўтаганлик ҳақида сертификат бериш;

юридик хизматлар ходимлари ҳисобини юритиш;

юридик хизматларнинг маълумотлар базасини тузиш ва юритиш тартибини, маълумотлар базасига киритиш учун маълумот тақдим этиш шакллари ва муддатларини белгилаш функциялари мустаҳкамлаб қўйилди.

Ушбу Низомда, шунингдек, адлия органларининг давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, бошқа давлат ташкилотларидаги ҳуқуқий ишлар аҳволини, уларнинг юридик хизматлари фаолиятини текшириш, улардан амалга оширган ишлари тўғрисида маълумотлар тақдим этишни талаб қилиш, мазкур органларнинг ва ташкилотларнинг раҳбарларига аниқланган камчиликларни бартараф этиш тўғрисида белгиланган муддатларга бажарилиши мажбурий бўлган тақдимномалар киритиш, қонун ҳужжатларини бузганлиги учун мансабдор шахсларни жавобгарликка тортиш ёки уларнинг айби билан давлатга ёҳуд ташкилотга етказилган моддий зарарининг ўрнини қоплаш тўғрисидаги масала билан юқори турувчи органларга ёки судга мурожаат қилиш ҳамда юридик хизмат ходими аттестациядан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳноманинг амал қилишини қонун ҳужжатларига мувофиқ тугатиш ҳуқуқи белгилаб қўйилди.

Ушбу Низомлардаги вазифа, функциялар ва ҳуқуқларни соҳа фаолиятига татбиқ этиш механизмлари жорий қилиш ҳамда уларни амалиётда бир хил самарали қўллаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан қатор идоравий норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ҳам ишлаб чиқилиб, тасдиқланди.

Юқорида таъкидлаб ўтилганидек, Ўзбекистон Республикаси «Давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, давлат корхоналари, муассасалари ва ташкилотлари фаолиятини ҳуқуқий таъминлаш даражасини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Қарори билан тасдиқланган икки низомга ушбу органлар юридик хизматлари фаолиятини такомиллаштиришга тааллуқли ўзгартириш ва қўшимчалар киритилди.

Хусусан, низомлар юридик хизматнинг мавжуд штат бирликларини қисқартиришга ёҳуд уларни бошқа таркибий бўлинмаларига қайта тақсимлашга йўл қўйилмайди, деган мазмундаги, юридик хизмати

бошлиги лавозимига олий юридик маълумотга ва камидан икки йиллик юридик мутахассислик бўйича иш стажига эга бўлган шахс тайинланиши мумкинлигини белгилловчи янги норма киритилди.

Шунингдек, юридик хизмат ходими лавозимига биринчи марта тайинланган шахслар белгиланган тартибда адлия органларида стажировкадан ўтиши шартлигини ва уларнинг адлия органларида стажировкадан ўтиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан белгиланишини назарда тутувчи талаблар билан тўлдирилди. Шунга кўра давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ҳамда бошқа давлат ташкилотлари юридик хизматлари ходимларининг адлия органларида стажировка ўташ тартиби тўғрисидаги низом тасдиқланди.

Бундан ташқари, низомларга норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг экспертизадан ўтказиш ва давлат органи билан келишиш учун тақдим этилган лойиҳаларини мустақил ёки бошқа бўлинмалар билан биргаликда ҳуқуқий экспертизадан ўтказиш ҳамда адлия органлари билан боғлиқ муносабатларга оид қўшимчалар ҳам киритилди. Шунингдек, «Юридик хизматлар ходимларини аттестациядан ўтказиш ва уларнинг малакасини ошириш тартиби тўғрисида»ги низом ҳам белгиланган талаблар доирасида такомиллаштирилди ва унга аттестациядан ўтказиш ҳамда малака ошириш тартиблари амалларини янада аниқ тизимлаштиришга қаратилган тегишли ўзгартириш ва қўшимчалар киритилди.

Киритилган ўзгартириш ва қўшимчалар асосан юридик хизмат ходимларини белгиланган муддатларда аттестациядан ўтказиб бориш орқали уларнинг зиммасидаги вазифалар ва функцияларни бажаришдаги масъулиятини янада оширишга қаратилган бўлиб, низомга кўра ходимларни аттестациядан ўтказишга ўз вақтида юбориш вазифаси ташкилотлар раҳбари зиммасига юкланган. Акс ҳолда уларнинг жавобгарлиги масаласи ҳал қилиниши ҳам белгиланган.

Ўз навбатида Юристар малакасини ошириш марказида ҳам юридик хизматлар ходимларининг малакасини ошириш дастурлари ва шакллари амалиётдан келиб чиққан ҳолда тубдан қайта кўриб чиқилди. Ўқув дастурларига "Юридик хизмат фаолиятининг асосий йўналишлари", "Юридик хизматларда норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар билан ишлаш", "Қонун ҳужжатларига киритилган ўзгартириш ва қўшимчалар" каби ўқув модуллари киритилди.

Шунингдек, ўқув дастурларига қонун ҳужжатларидаги

янгиликлар ва амалиётдаги муаммолар ҳамда ўқишга жалб қилинаётган соҳа мутахассислари таклифларини ҳисобга олган ҳолда қарийб 40 фоиз ўзгартириш ва қўшимчалар киритилди. Юридик хизмат ходимларини малакасини оширишда назарияни амалиёт билан уйғунликда олиб бориш мақсадида ўқув жараёнларига Адлия вазирлиги, Олий ҳўжалик суди, Давлат солиқ қўмитаси, «Ўзинфоком» маркази ва «Ўзингни англа» психологик хизмат кўрсатиш марказидан ҳамда тегишли вазирлик, давлат қўмиталаридан тажрибали амалиётчилар жалб этилди.

Марказда жорий йилда жами 700 дан зиёд юридик хизмат ходимлари ўқитилди. Шу билан бирга, марказнинг профессор-ўқитувчилари томонидан «Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан белгиланишини назарда тутувчи талаблар билан тўлдирилди. Шунга кўра давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ҳамда бошқа давлат ташкилотлари юридик хизматлари ходимларининг адлия органларида стажировка ўташ тартиби тўғрисидаги низом тасдиқланди.

Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги Жазони ижро этиш бош бошқармаси, Давлат солиқ қўмитаси, Навоий вилоят ҳокимлиги, «Ўзбекэнерго» акциядорлик жамияти каби давлат органлари ва ташкилотлари томонидан юридик хизматлар тизимига кирувчи ходимлар учун малака ошириш курслари тизимли равишда ташкил қилинганлигини эътироф этиш лозим.

Шунинг билан бирга, айрим давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари раҳбарлари томонидан етарли даражада эътибор қаратмаётганликлари сабабли юридик хизмат ходимларининг малака ошириш учун ўз вақтида етиб келишлари учун ҳанузгача зарур шарт-шароитлар яратиб берилмаётганлиги ҳолатлари учраб турибди.

Марказ томонидан ўтказилган таҳлиллар, шунингдек, ўқишга жалб қилинган тингловчиларнинг назарий ва амалий билимлари ҳамда кўникмаларини баҳолаш натижалари ушбу соҳа вакиллари малакасини мунтазам равишда ошириб бориш зарурлигини кўрсатмоқда. Бу ҳолат эса барча мутасаддилардан мазкур йўналишдаги ишларига янада эътиборли бўлишларини тақозо этади.

Мамлакатимизда юридик хизмат соҳасини ислоҳ қилиш, унинг нуфузини ошириш борасида дадил, салмоқли қадамлар қўйилмоқда. Юридик хизматлар ўз вазифаларини тўла-тўқис амалга оширишини кўзлаб давлат томонидан соҳани такомиллаштириш мақсадида йўналтирилган қонунчилик базаси ҳамда зарур шарт-шароитлар яратилмоқда. Ушбу сазъ-ҳаракатлар ҳар бир юридик хизмат фаолиятида ўз самарасини кўрсатиб, Ўзбекистонда мазкур соҳа ишини янги поғоналарга кўтаришга мустаҳкам замин бўлади.

**Хайридин ФАЙЗИЕВ,
Юристар малакасини
ошириш маркази
катта ўқитувчиси.**

ҚИДИРИЛМОҚДА

Жиноят содир этиб, тергов идораларидан яшириниб юрган қуйидаги шахслар Тошкент вилояти Бекобод шаҳар ИИБ томонидан қидирилмоқда:

Абдусамат Абдумажитович АБДУВАСИТОВ. 1966 йилда туғилган. Бекобод шаҳар 13-даҳа 80-уй 35-хонадонда яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 118-моддаси 4-қисмида кўрсатилган жиноятни содир этган.

Сурайё Одилжон кизи ТУЛИБОЕВА. 1992 йилда туғилган. Тошкент шаҳар Юнусобод тумани 15-мавзе 31-уй 2-хонадонда яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 223-моддаси 1-қисмида кўрсатилган жиноятни содир этган.

Улугбек Мухторалиевич РАХМАТОВ. 1978 йилда туғилган. Бекобод шаҳар Бог кўчаси 10-уйда яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 164-моддаси 3-қисмида кўрсатилган жиноятни содир этган.

Маъмур Мамажонович ТУРСУНМАТОВ. 1961 йилда туғилган. Бекобод шаҳар Тожикистон кўчасида яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 104-моддаси 2-қисми «к» бандида кўрсатилган жиноятни содир этган.

Насиба Алимбердиевна КЕНЖАЕВА. 1970 йилда туғилган. Бекобод шаҳар 13-мавзе 24-уй 17-хонадонда яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 159-моддаси 1-қисми ва 244²-моддаси 1-қисмида кўрсатилган жиноятларни содир этган.

Шахло Баходир кизи КЕНЖАЕВА. 1992 йилда туғилган. Бекобод шаҳар 13-мавзе 24-уй 17-хонадонда яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 159-моддаси 1-қисми ва 244²-моддаси 1-қисмида кўрсатилган жиноятларни содир этган.

Қаххор Мирзаевич ШАМСИЕВ. 1960 йилда туғилган. Бекобод шаҳрида яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 186-моддаси 2-қисми ва 188-моддаси 2-қисмида кўрсатилган жиноятларни содир этган.

Нодира Ҳазраткул кизи МУСТАФОКУЛОВА. 1993 йилда туғилган. Бекобод шаҳар Машраб кўчаси 1-уйда яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 159-моддаси 1-қисми ва 244²-моддаси 1-қисмида кўрсатилган жиноятларни содир этган.

Ҳасан Баходирович ПУЛАТОВ. 1990 йилда туғилган. Бекобод шаҳар 12-мавзе 49-уй 17-хонадонда яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 244¹-моддаси 1-қисмида кўрсатилган жиноятни содир этган.

Мансур Мамадалиевич УМАРҚУЛОВ. 1970 йилда туғилган. Бекобод шаҳар 13-мавзе 52-уй 16-хонадонда яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 105-моддаси 1-қисмида кўрсатилган жиноятни содир этган.

Қилмиш—қидирмиш

ТЕКИН ЛУҚМА ТЕШИБ ЧИҚАР

Мақоланинг бошида халқимизнинг қуйидаги ҳикоятини эслатиб ўтишни жоиз деб билдик. Чунки «қахрамон»ларимиз ҳикоятдаги йигит сингари бекорчиликдан зерикиб, охири ўғрилиқ қилишни хоҳлаб қолишади. Бироқ улар ҳеч кимдан маслаҳат сўрамайди, ўз билганларича йўл тутшади. Ҳикоятда эса йигитга «Нишопур шаҳрига борсанг, бу ишда пихини ёрган бир одам бор, ўша сенга таълим бериши мумкин», деб маслаҳат беришади. Ҳаваскор ўғри айтилган манзилга бориб, таъриф қилинган «уста»га шогирд тушади. У ўғрилиқ сир-асрорларини пухта ўрганади. «Усто-зи» шогирдига «оқ фотиҳа» беришдан аввал дастурхонга таом келтириб қўйиб: «Қани, чап қўлинг билан еб кўр-чи», дейди. Йигит умрида чап қўли билан таом емаганлиги боис «устози»га норози бўлиб қарайди. Шунда «устози»:

– Ўғилгинам, сен шундай бир «хунар»ни танладингки, агар қўлга тушиб қолсанг, ўнг қўлингни чопиб ташлашлари муқаррар. Ана шунда сенга чап қўлинг жуда асқотади, – дея изоҳ беради.

Бу сўзни эшитиб ҳалиги «шогирд» ниятидан қайтган экан. Чунки қўлидан воз кечишни аҳмоқлик ҳисоблаб, бундай «хунар»дан ҳазар қиладиган бўлибди.

Минг йиллик ҳаёт тажрибалари ва хулосаларидан бунёд бўлган ушбу ҳикоятда катта маъно бор. Афсуски, буни ҳаммамиз ҳам ўз вақтида англаб етмаймиз. Баъзан англаганимизда эса кеч бўлади. Қолаверса, эндигина мустақил ҳаётга қадам қўяётган ёшларнинг ўғрилиқ қилиши ниҳоятда аянчли ҳолдир.

Текин даромад ҳисобида яшашга орзуманд Зоир Содиров (исм-шарифлари ўзгартирилган) ўзига ўхшаган такасалтанг дўсти – Рафиқ Дилов билан маслаҳатлашиб қолади. Гап мавзуси рўзғорни тўкин-сочин қилишга тақалди. Бири у деди, иккинчиси бу деди, хуллас охири ўғрилиқ қилишдан бошқа йўли йўқ, дейишди. Чунки уларни меҳнат қилиб топиш мумкин бўлган пул қониқтирмас эди. Ҳамма нарсага осонликча эришишни истаб қолишди.

– Яқинда қайнотамникига меҳмонга борган эдим. Йўл-йўлакай қўшнилари-никига ҳам мўралаб ўтдим. Ҳаммаларининг ҳовлисининг орқа томони очик

экан. Шунда қаровсиз аҳволда турган қорамолларга кўзим тушди. Агар маъқул кўрсанг, биринчи ишимизни ўша ердан бошладик.

Зоирнинг кўзига Рафиқ осмондан тушган фариштадай кўринди, шекилли, елкасига қоқиб: «Баракалла, дўстим! Сен менинг халоскоримсан», дея қучиб қўйди. Чунки у анчадан бери пулсизликдан қийналиб, давраларда елкасини қисиб ўтирарди. Шундан сўнг Рафиқ бу «операция»ни амалга ошириш учун яна бир шерик кераклигини қистириб ўтди. Аммо бу таклиф Зоирга маъқул келмади. Рафиқ ўғрилиқ қилишнинг

ни хиргойи қилиб келишарди. Йўл-йўлакай Зоир Рафиққа нимадир деди. У маъқуллади. Шунда Зоир кимгадир кўнғироқ қилди. Кўп ўтмай унинг қассоб оғайниси машинасида етиб келди. Қассоб аввалига молларни ориқ деди. Кейин «моллар кимники?» деган саволни ўртага ташлади. Ўғрилар қутилмаган саволдан довираб қолишди.

– Рафиқнинг қайнотасиники, бизга сотиб беринглар, деганди. Шуни бегонага бергандан кўра, ўзинг ола қол, – деди Зоир.

Аммо қассоб оғайниси ниманидир сезгандай бўлиб, иккиланиб қолди.

қонун-қоидасини ўзича тахминий тушунтириб, оғайнисини кўндирди. Сўнг улфати Тўравой Омоновни ўзларига шерик қилса арзишини айтди. Зоир «Нима десанг шу» қабилида бош лиқиллатиб қўйди.

Тўравой Омонов ҳам пул деса ўзини томдан ташлайдиганлар хилидан эди. Рафиқ Тўравойга кўнғироқ қилиб:

– Жўражон, тайёрланиб тур. Бир жойда мол бор, олиб келамиз, – деди.

Шу тариқа ҳамтовоқлар соат 22.00 ларда таниш кирақашни ёллаб, уни «Хорридан келган ўртоғимиз зиёфат берапти», дея ишонтириб, Рафиқнинг қайнотаси турадиган уй яқинида тушиб қолишди. Шундан сўнг «операция»ни амалга оширишга киришишди. Дастлаб каналнинг устидаги қувурдан ўтиб, кўз остига олиб қўйган ҳовлининг дарвозаси олдига боришди. Кейин ҳовли ёнидаги йўлакдан унинг орқа томонига ўтишди ва шу ердаги бостирма остида боғлиқли турган сизир ва хўкизнинг арқонини ечиб, молларни фермернинг шудгор қилинган даласининг ўртасидан ҳайдаб кетишди...

Ҳаваскор ўғриларнинг илк «ови» бароридан келди. Уларнинг оғзи қулоғида, ўзларича алланималар-

Шу боис у қорамолларнинг нархини сўради. Зоир «Тўрт миллион сўм», деб жавоб қилди. Қассоб уларнинг ориқ ва қиммат эканлигини айтиб, секин жуфтакини ростлади. Шунда Тўравойнинг жаҳли чиқди. У ўйлаб ҳам ўтирмай:

– Қорамолларни ўзим сотаман. Амакимникига боғлаб кетайлик. Сотгандан кейин пулни тақсимлаб олаверамиз, нима дедингизлар? – дея шерикларига қаради. Бошқа чора қолмагач, улар ҳам маъқуллашди.

Ҳақиқатан ҳам Тўравой сўзининг устидан чиқди. У қорамолларни икки миллион 400 минг сўмга сотиб, пулни тенг тақсимлаб олишди. Аслида сизирнинг бозордаги нархи уч миллион сўм, хўкизниники эса уч ярим миллион сўм эди. «Бели оғриманнинг нон ейишини кўр», деб шунга айтсалар керак-да!

Орадан йигирма кунча вақт ўтиб, учовлон яна учрашишди. Чунки улар аллақачон текин луқмани ҳам қилиб бўлишган эди. Шу боисдан «фаолият»ларини давом эттирмақчи бўлишди. Бу сафар ҳам Рафиқнинг таклифи билан шаҳардаги устахоналардан бирини тунашни режалаштиришди.

... Тун ярмидан оққанда ўғрилар Фиждудон шаҳридаги устахоналардан би-

рига келишди. Устахонага осма қулф илинган эди. Рафиқ қаердандир арматура бўлагини топиб келди ва қулфни усталик билан бузди. Бир зумда устахонадаги тюнер, телевизор, магнитофон ва шунга ўхшаш электрон буюмларни ўмаришиб, устахона эгасига жами олти миллион сўмлик зарар етказишди. Улар қўлга киритилган нарсаларни арзон-гаровга тезда сотиб, пулларни маишатларига сарфлай бошлади.

– Яна бир-икки «юриш» қилсак-да, кейин мириқиб дам олсак нима дейсизлар? – сўради бир куни Зоир ҳамтовоқларидан.

Шериклари ҳам маъқуллашди. Шу тариқа, кўп ўтмай учинчи ва тўртинчи «юриш»ларини амалга оширишди. Сўнгги иккала «юриш»да ҳам ўлжа бир бошдан сизирни ўғирлаш билан яқунланади. Яъни 28 январга ўтар кечаси Фиждудон туманидаги Хинокорон қишлоғида истиқомат қилувчи А. Пардаевнинг баҳоси бир миллион 300 минг сўмлик ҳамда кейинги куни яна шу тумanning Тахтақон қишлоғида яшовчи Ҳ. Шариповга тегишли бўлган бир миллион 600 минг сўмлик қорамолларни гумдон қилишди.

Тўртинчи «юриш»да учовлонга яна икки шерик – Баҳри Қўчқоров ва Алимурод Олимовлар келиб қўшилди. Улар ўз улушларини зиёфатга бағишлашди ва роса бир ҳафта маишат қилишди.

Кейинги «рейд»лар ҳам бешовлон томонидан бажариладиган бўлди. Бу галги нишон тумanning Дор-созлар қишлоғида яшовчи Ж. Барноевнинг қорамоллари сақланадиган молхонаси бўлди. Унинг қарийб уч миллион сўмлик қийматга эга бўлган сизирини ўғирлашди.

Орадан ҳеч қанча вақт ўтмай, жиноий гуруҳ яна ҳаракатга тушиб қолди. Навбатдаги «ов» Ойдинкўл қишлоғида истиқомат қилиб келаётган У. Ўроқовнинг молхонасидаги икки бош қора молни гумдон қилишга қаратилди...

Ҳа, қинғир ишнинг охири вой бўлади. Бу ўғриларнинг ҳам борар манзили аниқ бўлди. Улар қўлга олинган, жиноят ишлари бўйича Фиждудон туман суди ҳамтовоқларнинг барчасига нисбатан одилона ҳукм чиқарди.

Озодбек АСАДОВ,
катта лейтенант.
Мирзокул АҲАДОВ,
ўз мухбиримиз.
Бухоро вилояти.

Жиноятга жазо муқаррар

Муҳиддин ака (исм-шарифлар ўзгартирилган) ишларини саранжомлаб, эртароқ уйига ошиқди. Доим қатнайдиған йўлакчадан кетаётиб, тўсатдан чақалоқ йиғисини эшитди. Бирдан хушёр тортиб, овоз қайси томондан келаётганини аниқлашга уринди. Ён-атрофни синчиклаб кузатди. Сўнг девор томон юрди. Не кўз билан кўрсинки, хашаклар устида чамаси тўрт-беш кунлик чақалоқ ётарди.

Аввалига Муҳиддин ака мазкур ҳолатдан эсанкираб, нима қиларини билмай қолди. Кейин ўзига келиб, чақалоқни қўлига олди. «Овлоқ жойда чақалоқ бекордан-бекорга ётмайди. Бу ерда бир гап бор. Уни онаси ёки яна бошқа кимдир ташлаб кетгани аниқ». Муҳиддин ака шу ўйда тезда профилактика инспекторига қўнғироқ қилди. Вазиятни батафсил тушунтирди. Кейин эса чақалоқни тиббиёт бирлашмасига қарашли поликлиникага олиб борди. Шифокорлар чақалоққа тиббий ёрдам кўрсатишди. Кўп ўтмай, ички ишлар идоралари ходимлари етиб келишди.

— Чақалоқ ва ундаги кийимлар унинг бундан бир неча кун олдин туғилганини ҳамда туғуруқхонада йўргакланганини англатиб турарди, — дейди Конимех тумани ИИБ тергов гуруҳи катта терговчиси, катта лейтенант Бобур Ражабов. — Шу сабабли дастлабки суриштирувни воқеа содир бўлган куни туман туғуруқхонасидан кимларга уйига кетишга рухсат бе-

Жаксигул қарши олди. Боласини сўраганимизда у аввал йиғлади, кейин хатосини тан олиб бор гапни айтиб берди.

Жаксигул 2011 йилнинг апрель ойида турмуш ўртоғи У. Серик ва қизи билан биргаликда мамлакатимиздан чиқиб, қўшни республикага боришади.

келиб, Конимех туманида вақтинча рўйхатдан ўтади ва онасининг иссиқ-совуғидан хабардор бўлиб туради. Тўрт ойдан сўнг онаси вафот этади. Бу орада Жаксигулнинг кўзи ёрийди.

Ҳар қандай она фарзанд, кўрса шодланади. Аммо Жаксигул қувонмади. Унинг хаёлида «бундан кейин қандай яшайман», деган фикр пайдо бўлди. Чунки у Ўзбекистон Республикаси фуқаролигидан чиқиб кетган, қўшни давлатда ҳам тайинли иши йўқ, ижарада яшарди. Икки болани ёлғиз парваришлашга кўзи етмай нима қилишни билмай боши қотади. Тўрт кун шифохонада ўйлай-ўйлай бир тўхтама келди: «Бир амаллаб чақалоқдан қутулиш лозим». Туғуруқхонадан чиққач, чақалоғини овлоқ жойга ташлаб, опасиникига йўл олади. Опасига эса «чақалоғим ўлиб қолди, шифохонада қолдирдим», деб ёлғон гапирди.

Жаксигул терговда «Чақалоғимни ўлдириш мақсадим йўқ эди. Уни бирор киши топиб олишига умид қилгандим», дея ўзини оқлашга уринди. Қилган ишидан пушаймон эканлигини айтиб, кўз ёш қилди.

Жиноятга жазо муқаррар. Суд ҳукми билан У. Жаксигулга тегишли жазо тайинланди.

Мирзокул ҒАНИЕВ.

Навоий вилояти.

НОШУҚУР АЁЛ

рилганини аниқлашдан бошладик. Суриштирувларимиз бесамар кетмади. Бир соатча бурун туғуруқхонадан фуқаро У. Жаксигулга чақалоғи билан жавоб берилганини маълум қилишди. Уша фуқаронинг яшаш манзилни қидирдик. Маълум бўлишича, у Ўзбекистон Республикаси фуқаролигидан чиқиб, қўшни республикага кетган экан. Шундай бўлса-да, Жаксигулнинг отасиникига бордик. Манзилда эса бизни

У ерда Серикнинг буви-си истиқомат қиларди. Улар бирга яшай бошлайди. Аввалига ҳаммаси ўз маромида кетади, аммо кейинчалик... Орадан уч йил ўтгач, эр-хотин ўртасида келишмовчилик келиб чиқиб, улар ажрашишади. Бу пайтда Жаксигул иккинчи фарзандига ҳомиладор эди.

Жаксигул Ўзбекистонга қайтишдан бошқа чора тополмайди. Қолаверса, онаси оғир касал бўлгани учун мамлакатимизга

ИИБ Матбуот хизмати хабарлари

... ҲАМҚИШЛОҒИ ЭКАН

Хоразм вилояти Ҳазорасп тумани ИИБга мазкур туманининг Пичоқчи қишлоғида яшовчи К. Оллаберган мурожаат қилиб, кимдир уйдан кўп микдордаги пул ва икки дона заргарлик буюмини ўғирлаб кетганини билдирди.

Воқеа жойига етиб келган ички ишлар идоралари ходимлари ҳолатни синчиклаб ўрганиб, суриштирув ишларини олиб боришди. Тезкор-қидирув ҳаракатлари натижасида ушбу ҳуқуқбузарликни мазкур қишлоқда яшовчи 32 ёшли аёл содир этганлиги аниқланди.

Айни пайтда ҳолат юзасидан жиноят иши қўзғатилиб, тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда.

ТАЛОНЧИЛАР ҚЎЛГА ОЛИНДИ

Самарқандлик Л. Турғун кечки пайт кўчада кетаётган эди, унинг йўлини уч йиғит тўсиб чиқди. Кейин зўравонлар уни қўрқитиб, «Нokia» русумли уяли телефон аппаратини тортиб олди.

Жабрланувчининг мурожаати юзасидан Самарқанд шаҳар ИИБ ходимлари томонидан тезкор чоралар кўрилди. Тез орада ушбу талончиликни Самарқанд шаҳрида яшовчи К. Д., Б. А. ва Ж. Т. амалга оширгани маълум бўлди. Энди уларнинг қилмишига тергов жараёнида ойдinлик киритилади.

«ДАМАС» АВТОТУРАРГОҲДА ЭДИ...

Қорақалпоғистон Республикаси Тўртқўл тумани ИИБга фуқаро Т. Илёс «Дамас» русумли автомашинаси номаълум шахс томонидан олиб қочиб кетилгани юзасидан хабар берди.

Маълум бўлишича, Т. Илёс машинасини савдо мажмуаси ёнидаги автомобилларни сақлаш жойида қолдириб кетган экан. Ички ишлар идоралари ходимлари томонидан олиб борилган қидирув-суриштирув тадбирлари натижасида тез орада мазкур автотранспорт воситасини олиб қочишда гумон қилиниб, тўртқўллик 36 ёшли К. Т. қўлга олинди.

Ҳолат юзасидан тергов ҳаракатлари давом этмоқда.

НОИНСОФ ҚЎШНИ

Наманган вилояти Наманган тумани ИИБга фуқаро С. Нодиржон мурожаат қилиб, қўшниси уйига кирганини, бу пайтда уйда ёлғиз бўлган қизчасининг қўлоғидаги зирагини алдаб ечиб олгани ва яширинганини маълум қилди.

Тезкор тадбирлар натижасида ушбу жиноятни ҳақиқатан ҳам жабрланувчининг қўшниси содир этганлиги аниқланди. Унга нисбатан жиноят иши қўзғатилди.

Шерали АНВАРОВ,
майор.

ҚИДИРИЛМОҚДА

Айзамжон Алишер ўғли ЮЛДАШЕВ. 1992 йилда туғилган. Бекобод шаҳар 13-мавзе 6-уй 38-хонадонда яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 159-моддаси 1-қисми ва 244²-моддаси 1-қисмида кўрсатилган жиноятларни содир этган.

Бауржан Беркалиевич ЖАЙСАНОВ. 1981 йилда туғилган. Қозоғистон Республикаси Астана шаҳрида яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 167-моддаси 3-қисмида кўрсатилган жиноятни содир этган.

Али Ремзиевич КУРВАЛИЕВ. 1963 йилда туғилган. Бекобод шаҳар А. Икромов кўчаси 57-уйда яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 164-моддаси 2-қисмида кўрсатилган жиноятни содир этган.

Самарнисо Отахўяевна КАРИМОВА. 1964 йилда туғилган. Тожикистон Республикаси Конибодом шаҳрида яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 228/1-моддаси 2-қисмида кўрсатилган жиноятни содир этган.

Баҳодир Исоқжонович МАТМУСАЕВ. 1958 йилда туғилган. Бекобод шаҳар Кўркам кўчаси 4-уйда яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 164-моддаси 4-қисмида кўрсатилган жиноятларни содир этган.

Равшан Раҳмоналиевич МАХСУДОВ. 1989 йилда туғилган. Бекобод шаҳар 13-мавзе 71-уй 25-хонадонда яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 159-моддаси 1-қисми ва 244-моддаси 1-қисмида кўрсатилган жиноятларни содир этган.

Машрабжон Раҳмонали ўғли МАХСУДОВ. 1994 йилда туғилган. Бекобод шаҳар 13-мавзе 71-уй 25-хонадонда яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 159-моддаси 1-қисми ва 244-моддаси 1-қисмида кўрсатилган жиноятларни содир этган.

Акмал Рустамович МАРКАБОВ. 1989 йилда туғилган. Бекобод шаҳар 12-мавзе 55-уй 24-хонадонда яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 119-моддаси 1-қисмида кўрсатилган жиноятни содир этган.

Икромжон Нуриддинович СУЯРОВ. 1989 йилда туғилган. Бекобод шаҳар Фуқрат кўчаси 10-уйда яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 25-169-моддаси 3-қисмида кўрсатилган жиноятни содир этган.

Илҳом Шакиржонович ХАЙДАРОВ. 1974 йилда туғилган. Бекобод шаҳар Пахтаобод кўчаси 21-уйда яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 244²-моддаси 1-қисмида кўрсатилган жиноятни содир этган.

Юқорида номлари қайд этилган шахсларни кўрган, қаердалигини билганлардан Бекобод шаҳар ИИБга (0-370) 91-23-760 рақамли телефон орқали ёки яқин орадаги ички ишлар идорасига хабар беришларини сўраймиз.

Спорт *** Спорт *** Спорт *** Спорт *** Спорт *** Спорт *** Спорт *** Спорт *** Спорт

Акобир Курбонов Бухоро вилоятида спортчилар оиласида туғилиб ўсди. Отаси Собир Курбонов самбо бўйича жаҳон чемпиони бўлган. Акобир болаликдан спортнинг яккакураш турлари билан шуғулланди.

Кўплаб нуфузли мусобақаларда иштирок этиб, республикамиз шарафини муносиб ҳимоя қилган спортчи. Осиё, жаҳон чемпионатларида голиб бўлиб, юртимиз довруғини дунёга таратган. Шунингдек, фахрий спортчилар ўртасида самбо бўйича жаҳон чемпионлигини қўлга киритган. А. Курбонов «Ўзбекистон ифтихори» фахрий унвони ва «Меҳнат шухрати» ордени билан тақдирланган.

ЖАНГ САНЪАТИНИ ЎРГАНАМИЗ

Машғулотларни ИИБ Академияси жанговар ва жисмоний тайёргарлик кафедраси бошлиғи, подполковник Акобир Курбонов олиб боради

Ҳар бир ходим ушбу усулларни пухта ўзлаштириб, ўз фаолиятида самарали қўлласса, жиноятчиликка қарши кураш билан бирга, ўзининг касбий маҳоратини ҳам оширишга эришади.

ҚЎЛ ВА ОЁҚ ЗАРБАЛАРИНИ ЙЎЛЛАШ УСУЛЛАРИ

Қўл ва оёқ зарбалари рақиб ҳужум қилганда ёки уни қўлга олиш вақтида унга қарши ҳаракатланиш ва чалғитиш учун қўлланилади. Аммо қўл жанги усулларини қўллашда айрим ҳолларда ходимларнинг ўзлари ҳам турли жароҳатлар (қўл ва оёқ суякларининг синиши, тирсак, тизза бўғимларининг лат ейиши, мушаклар йиртилиши каби) олишади. Бунинг асосий сабаби, қўл ва оёқ зарбаларининг нотўғри йўлланилишидир.

Мушт билан тўғридан зарба бериш

Мушт билан тўғридан бериладиган зарбалар бармоқларни муштлаш ҳолатида бажарилади. Зарба бераётганда елка ва муштининг ташқи ҳамда ички қисми бир чизиқ бўйлаб жойлашиши керак (1, 2-суратларга қаранг). Бунда қўл бўш ҳолатда тутилади ва фақат зарба йўлланаётганда ҳаракат тезлашади.

Зарба бераётганда қуйидагиларни инобатга олиш зарур:

- зарбани юқори аниқлик билан кучли йўллаш;
- зарбанинг яқунловчи қисмида муштни қаттиқ сиқиш;
- қарши зарба келганда ўзини ҳимоя қилиш ва мувозанатни сақлай олиш.

Фронтал ҳолатда тўғридан мушт билан бериладиган зарба-

1-расм.

2-расм.

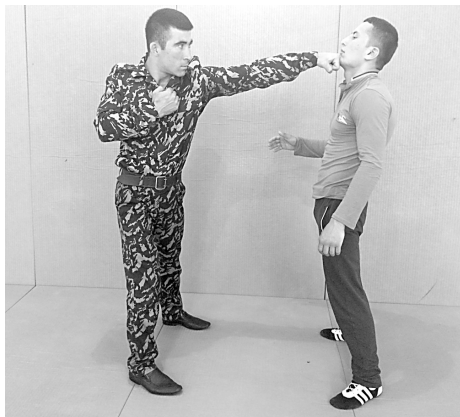
лар ўнг ва чап қўлларда асосан тананинг ияк, томоқ, кўкрак қафаси ва қорин қисмига йўналтирилади. Зарба берилётганда оёқлар ҳаракатига аҳамият қаратиш лозим. Чунки оёқларни нотўғри тутиш турли жароҳатларга олиб келиши мумкин. Тананинг мувозанатини сақлаш зарба бераётган қўлга қарама-қарши турган оёққа тушади.

Маълумки, ички ишлар идоралари ходимларининг касбий маҳоратини спорт, айниқса, жанговар ва жисмоний тайёргарликсиз тасаввур этиб бўлмайди. Соҳа ходимларининг нафақат маънавий-маърифий билимлари, балки жисмоний тайёргарлигини ҳам замон талаблари даражасида ошириб бориш ҳуқуқбузарликлар ва жиноятларнинг олдини олиш, жамоат тартибни сақлаш, энг муҳими, юрт осойишталигини таъминлашда муҳим аҳамият касб этади.

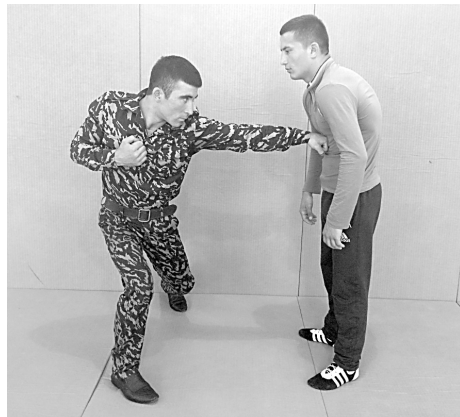
Шу боис ҳуқуқ-тартибот органлари ходимлари учун жиноятчиликка ва ҳуқуқбузарликларга қарши курашишда қўлланиладиган жанг санъатининг айрим усулларини мукамал ўрганиш фойдадан холи бўлмайди. Жумладан, хизмат фаолиятидаги асосий жанговар ва шахсий ҳимояланиш қоидалари, жиноятчилар, ҳуқуқбузарларни қўлга олиш, таъқиб қилиш, қуролсизлантириш, тинтишда қўлланиладиган усул ҳамда воситалар кўргазмалари тарзда ифодаланади.

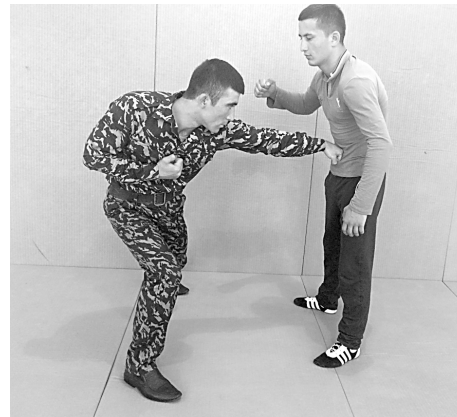
3-расм. Чап томонлама жанговар ҳолатда чап қўл билан рақибнинг жағ қисмига тўғридан зарба бериш

4-расм. Фронтал ҳолатда чап қўл билан рақибнинг жағ қисмига тўғридан зарба бериш

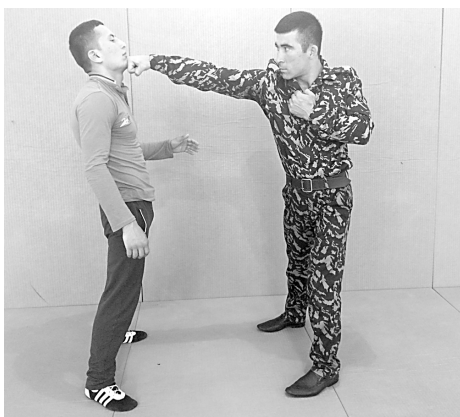
5-расм. Чап томонлама жанговар ҳолатда чап қўл билан рақибнинг кўкрак қафасига тўғридан зарба бериш

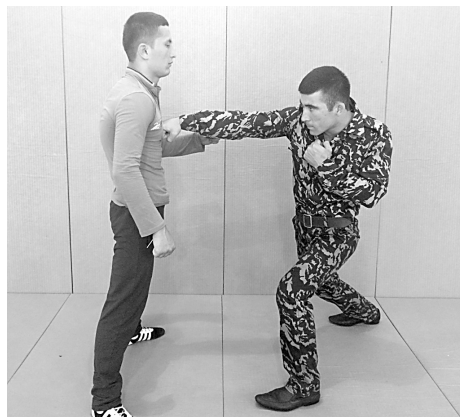
6-расм. Фронтал ҳолатда чап қўл билан рақибнинг кўкрак қафасига тўғридан зарба бериш

7-расм. Ўнг томонлама жанговар ҳолатда ўнг қўл билан рақибнинг жағ қисмига тўғридан зарба бериш

8-расм. Фронтал ҳолатда ўнг қўл билан рақибнинг жағ қисмига тўғридан зарба бериш

9-расм. Чап томонлама жанговар ҳолатда ўнг қўл билан рақибнинг кўкрак қафасига тўғридан зарба бериш

10-расм. Фронтал ҳолатда ўнг қўл билан рақибнинг кўкрак қафасига тўғридан зарба бериш. (Давоми бор.)

БАРАКАЛЛА, ИЛҲОМЖОН!

Андижондаги «Баркамол авлод» олимпия захиралари коллежи спорт мажмуасининг қишки бассейнида вилоят ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ходимлари ўртасида сузиш бўйича мусобақа бўлиб ўтди.

Беллашувларда 16 та жамоа иштирок этди. Мусобақа яқунларига кўра 50 метр масофага эркин усулда сузишда шахсий ҳисобда биринчи ўринни Андижон вилояти ИИБ АВБСО ходими, сержант Илҳомжон Собиров эгаллади. Вилоят МХХБ ходими Сергей Шербаков иккинчи ўрин соҳибига айланди. Фахрли учинчи ўрин вилоят ИИБ ходими, сафдор Камолддин Носировга насиб этди.

Мусобақа голиб ва совриндорларига вилоят «Динамо» ЖТСЖнинг фахрий ёрликлари, эсдалик совғалари топширилди.

Борис КЛЕЙМАН.
Андижон вилояти.

Тошкент вилояти ички ишлар идоралари ходимлари ўртасида спортнинг бир қатор турлари бўйича мусобақалар ташкил этилиши уларнинг жисмоний ва жанговар тайёргарлигини оширишда муҳим омил бўлмоқда.

ГИЛАМДА — ҲУҚУҚ-ТАРТИБОТ ИДОРАЛАРИ ХОДИМЛАРИ

Вилоят «Динамо» ЖТСЖ ташаббуси билан кураш бўйича чемпионат ўтказилди. Беллашувларда 60–100 ва ундан юқори вазн тоифаларида иштирокчилар гиламга чиқишди.

АҚЛ ЧАРХИ БЕЛЛАШУВИ

Тасдиқланган режага асосан вилоят ИИБ Ёнғин хавфсизлиги бошқармаси ва унинг қуйи бўғинларида шахматшашка бўйича мусобақа ўтказилди. Шаҳар-туман ИИБларида голиб бўлганлар яқуний босқичда қатнашиш учун вилоят ИИБ ЁХБга йиғилди.

Мусобақада ходимлар ўз маҳоратларини намоён этишди. Қизғин руҳда кечган беллашувлар ҳакамлар ҳайъати томонидан таҳлил қилиб борилди.

Рақибларига имконият қолдирмаган Чирчиқ шаҳар ИИБ ЁХБ инспектори, сержант Нуриликбек Оспанов биринчи

ўринни қўлга киритди. Иккинчи ўрин «ТошИЭС» унитар корхонасини ёнғиндан муҳофаза қилувчи 15-ХЕХК кичик инспектори, кичик сержант Жалолддин Муқимовга насиб этди. Вилоят ИИБ ЁХБ бош мутахассислари, майорлар Азиз Исхаков ва Суннатилла Султонов учинчи ўринга лойиқ деб топилди. Голиблар фахрий ёрлик ва пул мукофотлари билан тақдирланди.

Ўткирбек АБДУШАРИПОВ,
майор.
Тошкент вилояти.

Вилоят ИИБ, МХХБ, ЁХБ ҳамда вилоят ИИБ ҳузуридаги қўриқлаш бошқармаси жамоалари вакилларининг чиқишлари томошабинларда ўзгача таассурот уйғотди. Мусобақаларнинг яқуний натижаларига кўра, вилоят МХХБ жамоаси барча рақибларидан устун эканлигини амалда намойиш қилиб, биринчи ўринни қўлга киритди. Вилоят ИИБ аппарати жа-

моаси вакилларига иккинчи ўрин насиб этди. Учинчи ўринга вилоят ИИБ ҳузуридаги қўриқлаш бошқармаси ҳамда ЁХБ жамоалари лойиқ деб топилди.

Голиб жамоалар ва иштирокчилар «Динамо» ЖТСЖнинг диплом ҳамда эсдалик совғалари билан тақдирланди.

Бахтиёр РАҲМАТОВ,
капитан.
Бухоро вилояти.

ҲУҚУҚИЙ МАСЛАҲАТХОНА

КЕЧИКТИРИЛИШИ МУМКИНМИ?

? – Нотариал ҳаракатни амалга ошириш вақтинча тўхтатилиб турилиши мумкинми? Қандай ҳолатларда ва қанча муддатга ушбу ҳаракат кечиктирилиши мумкин?

Ҳ. ЗОКИРОВ.
Тошкент шаҳри.

! – Ўзбекистон Республикасининг «Нотариат тўғрисида»ги Қонунининг 31-моддасига мувофиқ нотариал ҳаракатлар ҳақ тўланганидан сўнг зарур бўлган барча ҳужжатлар тақдим этилган куни амалга оширилади. Нотариал ҳаракатни амалга ошириш қўшимча маълумотларни талаб қилиб олиш ёки ҳужжатларни экспертизага юбориш зарур бўлганида кечиктирилиши мумкин. Шунингдек, нотариал ҳаракатларни амалга ошириш, башарти қонунга биноан манфаатдор шахслардан ушбу ҳаракатларни амалга

оширишга эътироз бор-йўқлигини сўраш зарур бўлганда ҳам кечиктирилиши мумкин.

Нотариал ҳаракатни амалга ошириш кечиктириш муддати бир ойдан ошмаслиги лозим. Нотариал ҳаракатни амалга оширишни сўраб мурожаат қилган шахснинг талабига кўра, унга нотариал ҳаракатни амалга оширишни кечиктириш ҳақидаги қарор берилади. Қонун ҳужжатларида нотариал ҳаракатларни амалга оширишни кечиктириш ва тўхтатиб туришнинг бошқа асослари ҳам белгиланган.

Саволингизга ҳуқуқшунос Зулайҳо ИБРАГИМОВА жавоб берди.

ХОҲЛАГАН ВАҚТДА ҚАЙТАРИБ ОЛСА БЎЛАДИМИ?

? – Қарз шартномасида қарзни қайтариб бериш муддати кўрсатилмаслиги мумкинми? Агар мумкин бўлса, қарз берувчи ўзи хоҳлаган вақтда қарзни қайтаришни талаб қилиш ҳуқуқига эга бўладими?

Т. МАЛИКОВ.
Бухоро вилояти.

! – Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодекси 735-моддасига мувофиқ қарз олувчи олинган қарз миқдорини қарз шартномасида назарда тутилган муддатда ва тартибда қарз берувчига қайтариши шарт. Агар қарзни қайтариш муддати шартномада белгиланган бўлмаса, қарз олувчи уни қарз берувчи қарзни қайтариш ҳақида талаб қўйган кун-

дан бошлаб бир ой, яъни ўттиз кун мобайнида қайтариши керак.

Демак, бунга мувофиқ айтиш мумкинки, агар қарзни қайтариш муддати шартномада кўрсатилмаган бўлса, қарз берган шахс қарздорни бир ой аввал огоҳлантириши ва шу вақт ичида у олган қарз миқдорини қарз берувчига қайтариши кераклиги белгиланган.

Саволингизга ҳуқуқшунос Умиджон АБДУВАҲАБОВ жавоб берди.

ЎЗ ИХТИЁРИ БИЛАН РАД ЭТСА...

? – Ҳадя шартномаси суд тартибиде бекор қилиниши ҳақида эшитгандим. Агар ҳадя олувчи ўзининг ихтиёри билан ҳадяни рад этса-чи? Бунда ҳам тузилган ҳадя шартномаси судда бекор қилинадими?

А. ДАДАШЕВ.
Самарқанд вилояти.

! – Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодекси 503-моддасига асосан, ҳадя олувчи ҳадя ўзига топширилгунга қадар истаган вақтда уни рад этишга ҳақли. Бундай ҳолда ҳадя шартномаси бекор қилинган ҳисобланади.

Агар ҳадя шартномаси ёзма шаклда тузилган бўлса, ҳадяни рад этиш ҳам ёзма шаклда амалга

оширилиши керак. Мабодо ҳадя шартномаси рўйхатдан ўтказилган бўлса, уни қабул қилишни рад этиш ҳам давлат рўйхатидан ўтказилиши лозим.

Бордию ҳадя шартномаси ёзма шаклда тузилган бўлса, ҳадя қилувчи ҳадя олувчидан ҳадяни олишни рад этиши оқибатида етказилган ҳақиқий зарарни қоплашни талаб қилишга ҳақли.

Саволингизга ҳуқуқшунос Доноҳон ИШОНОВА жавоб берди.

ВАСИЯТНОМАНИ БЕКОР ҚИЛИШ ТАРТИБИ

? – Васиятномани бекор қилиш ёки унга ўзгартириш киритиш қандай тартибда амалга оширилади? Ўзгартирилган ёки бекор қилинган васиятнома кейинчалик зарур бўлиб қолса, яна қайта тикланиши ҳам мумкинми?

У. ЗОКИРОВА.
Хоразм вилояти.

! Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 1127-моддасига асосан, васият қилувчи исталган вақтда ўз васиятномасини тўлалигича бекор қилишга ёки ундаги айрим васият фармойишларини бекор қилишга, ўзгартиришга ёки тўлдиришга ҳақли. Васиятнома васият қилувчи томонидан ёхуд васият қилувчининг ёзма аризасига кўра нотариус (ёки бошқа

мансабдор шахслар) томонидан бекор қилинади.

Янги васиятнома тузиш орқали олдин тузилган васиятнома тўлалигича ёки унинг кейингисига зид бўлган қисми бекор қилинади. Агар кейинги васиятнома ҳам бекор қилинган ёки ўзгартирилган бўлса, янги васиятнома тузиш орқали тўлалигича ёки қисман бекор қилинган олдинги васиятнома қайта тикланмаслиги мумкин.

Саволингизга ҳуқуқшунос Ёркиной ВАҒОҚУЛОВА жавоб берди.

Электрон асбоб	Сув транспорти							Хайрон қоларли ҳолат
		Энли, сербар	Сузиш тури		Кислородли кимёвий модда	Тоғликдаги ғор		Отиш куроллари мажмуи
					Қитъа			
			Зотли		Мучал йили	Юқори томон, сирт		
	Таом идиши	Ҳиндистондаги шаҳар						..бот, ...ён
		Асос, пойдевор			Норвегия пойтахти	Халқ		
	Тана аъзоси	Шикор			Ақлий спорт ўйини	Мебель	Қадимги француз тангаси	
	Адабий жанр	Мехикодаги стадион				Катта йўл		
				АҚШ фазогири	Вазни оғир эмас	Волга ирмоғи	Баҳсла бир сидра ўйини	
	Дастгоҳ қисми	Бинокорлик ашёси			Рақсдаги ҳаракат			
			Иқтисодиётга сарфланган маблағ	Ҳарир тола			Осиёдаги дарё	Пул маблағлари
Ҳақиқат, чин	Филиппин валютаси	Даволанувчилар хонаси					Темир йўл	

ЎТГАНЛАРНИНГ ОХИРАТИ ОБОД БЎЛСИН!

Ўзбекистон Республикаси ИИБ раҳбарияти, шахсий таркиби ҳамда Фахрийлар кенгаши ШТБИХ Кадрлар билан ишлаш бошқармаси вазирлик Марказий аппарати кадрлари билан ишлаш бўлими бошлиғи, подполковник

Нодир КАТТАЕВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан унинг оила аъзолари ва яқинларига таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси ИИБ Фахрийлар кенгаши ички ишлар идоралари фахрийси, истеъфодаги майор Баҳодир Зиёвуддиновга рафиқаси

Муҳайё ЗИЁВУДДИНОВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан ҳамдардлик билдиради.

Фарғона вилояти ИИБ раҳбарияти, шахсий таркиби ва фахрийлар кенгаши истеъфодаги подполковник

Олимжон КОМИЛОВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларига таъзия изҳор этади.

Қашқадарё вилояти ИИБ раҳбарияти, шахсий таркиби ва фахрийлар кенгаши Шаҳрисабз тумани ИИБ бошлиғининг ўринбосари, капитан Азамат Пардаевга падари бузруквори

РЎЗИМУРОД отанинГ

вафот этганлиги муносабати билан таъзия изҳор этади.

Қашқадарё вилояти ИИБ раҳбарияти, шахсий таркиби ва фахрийлар кенгаши бошқарма ППХ ва ЖТСБ кинология хизмати хизмат итлари питомниги ветеринария хизмати старшинаси, катта сержант Янгибой Ҳамзаевга волидаи муҳтарамаси

УЛЖОН аянинГ

вафот этганлиги муносабати билан ҳамдардлик билдиради.

Навоий вилояти ИИБ раҳбарияти, шахсий таркиби ва фахрийлар кенгаши Навбахор тумани ИИБ навбатчилик қисми навбатчи ёрдамчиси, сафдор Шавқиддин Остоновга волидаи муҳтарамаси

ДИЛОРОМ аянинГ

вафот этганлиги муносабати билан ҳамдардлик билдиради.